TÜRKİYE
EKONOMİK VE TOPLUMSAL
TARİH VAKFI

TARİH VAKFI
MÜKERRERDİR
BAĞIŞÇI İZİNLİDİR
SATILABİLİR

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ BİRLEŞİN!

kitle

Yıl: 1 Sayı: 40
31 Aralık 1974

HAFTALIK SOSYALİST GAZETE

200 Kuruş. Salı
günleri yayınlanır

Faşist katiller bir işçimizi daha şehit ettiler

Bülent Ecevit'in, 8 Aralık günü Adana'da yaptığı konuşma sırasında, faşist katillerin saldırılarına hedef olan ve ağır şekilde yaralanan CHP'li işçi Hüseyin Örek, 22 Aralık günü sabaha karşı komadan kurtulamayarak öldü. İşçi sınıfımız bir şehit daha verdi. Faşist saldırganların utanmazca cinayetlerine bir yenisi daha eklendi.

İşçi Hüseyin Örek'in öldürülmesi, faşist güçlerin gerçek hedefinin emekçi halk olduğunu bir kere daha acı bir şekilde ortaya koydu. Zonguldak'ta Kozlu'da, beş yıl önce Gamak'da, İzmir'de, İzmit'te, 15—16 Haziran'da İstanbul'da, Türkiye'nin dört bir yanında, ve bütün dünyada faşizme, serma-

(Devamı 6. Sayfada)

İşçi Şerif Aygül'ü ölümünün beşinci yılında anıyoruz

29 Aralık 1969'da, İşçi sınıfımız bir şehit vermişti.

Gamak'lı işçi Şerif Aygül, sermayeye karşı sınıfının haklarının mücadelesini verirken, 29 Aralık 1969'da patronun işyerine çağırdığı toplum polisleri tarafından vuruldu. Aralık 1969'da işyerinden 124 işçiyi çıkaran sonra da «tasfiye» bahanesiyle fabrikayı polislere işgal ettiren patron, mecburi izin verilen işçiler 29 Aralık günü ücretlerini almak üzere işyerine geldiklerinde, onları, polis zoruyla işyerinden atmak istedi. İşçiler direndiler, tartışılmaz hakları olan ücretlerinin verilmesini istediler. Polisler, direnen işçilerin üzerine ateş açtı. Şerif Aygül vuruldu, pek

(Devamı 6. Sayfada)

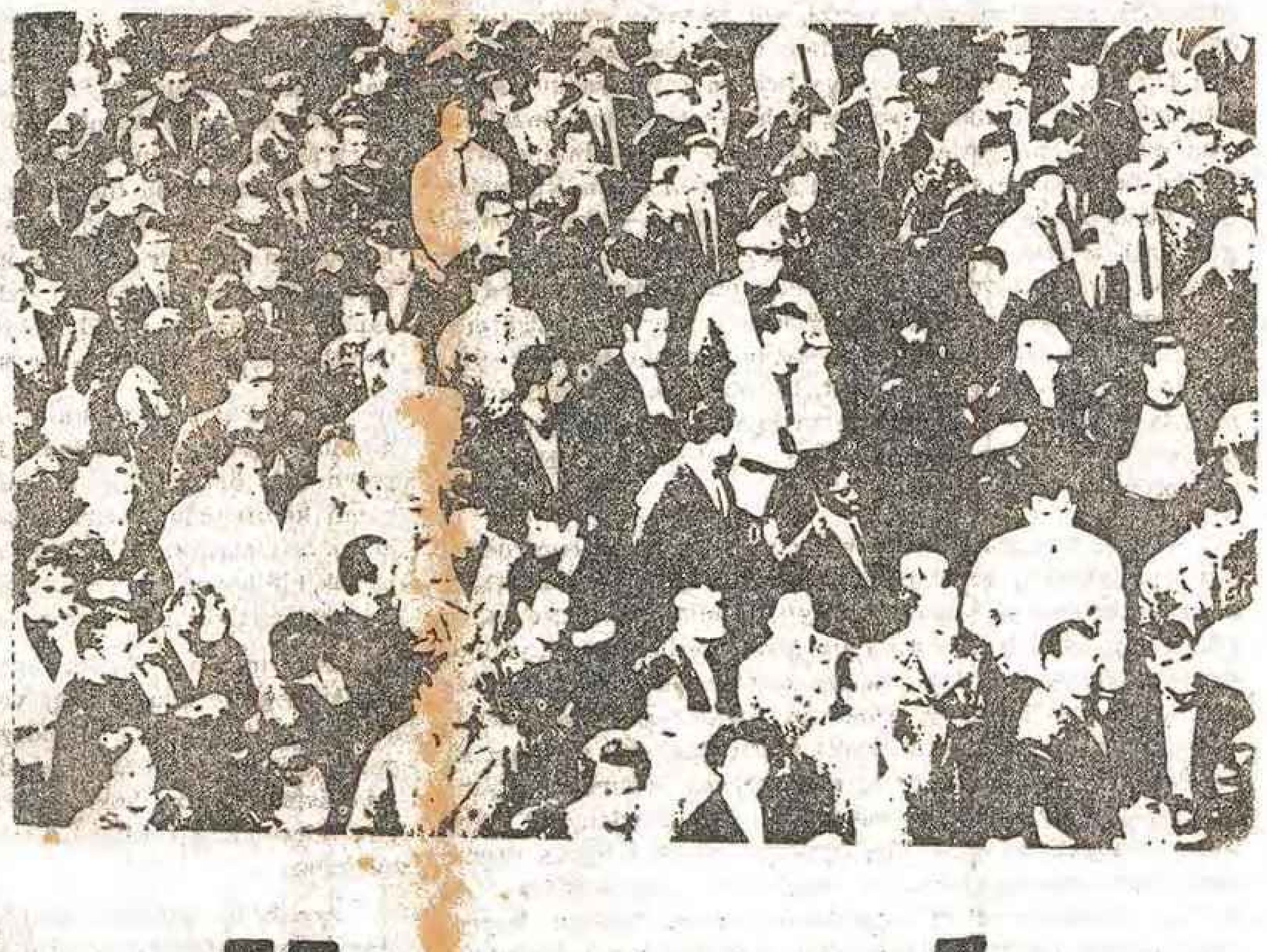

TSİP'in faşizme karşı Demokrasi ve Özgürlük toplantısı yapıldı

Faşizme karşı güçbirliği tarihi görevimizdir

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin, son aylarda yoğunlaşan faşist saldırılara, faşist güçlerin ve mihrakların yeni 12 Mart'lar yaratma hevesleri ne karşı kitleleri uyarmak ve demokratik güçlerin güçbirliğinde adımlar atmak üzere düzenlediği, «faşizme karşı güçbirliği» kampanyası sürüyor.

Kampanyanın İstanbul'da yapılan ilk toplantısında, faşizme karşı, bütün demokratik güçlerin ortak eyleminin, faşizme karşı güçbirliğinin önemi vurgulandı ve bunun tarihi bir sorumluluk olduğu açıklandı. Son faşist saldırganlıkların sergilendiği toplantıda, sermayenin, işçi sınıfı, emekçi kitleler, yurtsever aydınlar ve yiğit gençlik üzerindeki baskılarına dikkat çekildi. milliyetçi cepheye karşı halk cephesi'nin gerekliliği belirtildi.

İstanbul'da, 22 Aralık günü yapılan kapalı salon toplantısı, Faşist saldırganların şehit ettiği öğrenci Şahin Aydın'ın Sultanahmet meydanındaki cenaze töreninden sonra başladı. TSİP İstanbul İl teşkilâtının düzenlediği toplantıyı, il başkanı İbrahim Seven, bütün dünyada ve Türkiye'de işçi sınıfı davası ve devrim uğruna şehit düşmüş olanların ve Şahin Aydın'ın anısı için, bir dakikalık saygı duruşuyla açtı.

Saygı duruşundan sonra söz alan İbrahim Seven, yoğunlaşan faşist saldırılar ve sermayenin yeniden kabaran faşist özlemleri karşısında, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin bir anti faşist kampanya başlatmış olduğunu bildirdi. İşçi sınıfımız, emekçi halkımız, Doğu halkı ve öğrenci gençliğimiz üzerine yoğunlaşan faşist baskıları anlattı. Almanya ve İtalya'dan örnekler veren Seven, faşizmin, dünya ölçüsünde işçi sınıfı ve emekçi halkların mücadelesi ve dünya işçi sınıfı hareketinin etkili gücü ile gerilediğini söyledi. Türkiye'de de, faşizmin geriletilmesinin devrimci, demokrat, yurtsever unsurların önde gelen görevi olduğunu ve bunda mutlaka başarıya ulaşılacağını bildiren İstanbul İl Başkanı, ilk sözü Basın-İş Genel

(Devamı 6. Sayfada)

Cephemiz halk cephesidir

● Bizim cephemiz, sömürüye ve zulme karşı, tüm emekçi halkın ve demokratik güçlerin işçi sınıfı öncülüğündeki Devrimci Halk cephesidir

● Milliyetçi cephe, gerçekte, emperyalizmin ortağı finans kapitalin ve tüm sömürücülerin halk ve demokrasi düşmanı faşist cephesidir

Dört sermaye partisi'nin, kendi aralarında tepişmekten vazgeçip, kitlelerin uyanışını, bilinçlenmesini ve demokratik mücadelesini engellemek üzere kurmayı tasarladıkları halk düşmanı cephe teşebbüsü gelişiyor. Çeşitli hesaplarla AP, CGP, MSP, MHP dışında kalmayı, şimdilik tercih etmiş görünen, aslındaysa en az onlar kadar halk ve demokrasi düşmanı olan DP, Celâl Bayar liderliğinde Beş partinin katılacağı, yeni bir «sağ» cephe teklifi getirdi.

Sermaye partilerinin bu birleşme, ortak cephe kurma telaşları nereden ileri geliyor? Bu sorunun cevabı açıktır. 14 Ekim ve sonrası, emekçi halkımızın büyük bir uyanış ve bilinçlenme süreci içinde olduğunu göstermiştir. Türkiye'de bir çok şey pek hızlı değişmektedir. Başta işçi sınıfı olmak üzere emekçi kitleler, sömürünün bilincine varmışlar ve demokratik mücadele süreci içinde yerlerini her geçen gün biraz daha bilinçli ve azimli bir şekilde almaya başlamışlardır. Ekonomik ve demokratik mücadele hız kazanırken, siyasal mücadele bilinci gelişmekte ve sömürücü sınıflar egemenliklerinin hergün biraz daha sallandığını görmektedirler. Temeldeki ekonomik bunalım kendini egemen sınıfların hükümet bunalımı olarak göstermektedir. Ezilen, sömürülen çoğunluk, artık bunun bir kader olmadığının ve kendi kurtuluşunun ancak kendi eseri olacağının bilincine hızla varmaktadır. Sömürücü egemen güçler, tadları damaklarında kalan 12 Mart sonrasını yeniden yaşatma ve kitlelerin demokratik uyanışını geciktirme planları peşindedirler. Bu defaki planları, faşizmi parlamento görünümü altında maskeleyerek sürdürmektir.

Bunun için de, parlamento da çoğunluk elde etme peşindedirler.

Bu yüzden, kendilerinin de sürekli olamayacağını bildikleri bir ortaklığa razı olmakta, yeni yeni ortaklık formülleri aramaktadırlar.

Emekçi kitlelerin faşizme karşı tepkilerini ve kinini bilen, bu yüzden de seçim meydanlarında, kürsülerde, «hürriyetçi demokrasi» nutukları atmayı ihmal etmeyen Demirel'in, halk düşmanı cepheyi kurmaya çabalarken MHP'nin faşist saldırgan komandolarından vurucu güç olarak yararlanması, Türkeş'in kendisine sunduğu saldırgan güç yardımını kabul etmesi, «milliyetçi cephe»nin ve özellikle AP'nin gerçek faşist yüzünü göstermesi bakımından önemlidir.

(Devamı 6. Sayfada)

Faşizme karşı ölüm orucu sürüyor

Toptaşı cezaevinde bulunan 25 siyasi tutuklunun, faşist saldırıları protesto ve faşist katillerin en kısa zamanda bulunması için başlattıkları ve faşist saldırılar ve cinayetler TBMM'ye getirilinceye kadar sürdürmeye kararlı oldukları nı bildirdikleri açık grevi devam ediyor.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Genel Merkezi, Toptaşı cezaevindeki siyasi tutukluların faşizme karşı yürüttükleri kararlı direnişi desteklediğini ve faşist saldırılar için bir an önce Meclis araştırması istediğini bildirdi; tüm demokratik kuruluşları, ölüm orucundaki siyasi tutukluların haklı davalarına eğilmeğe ve faşizme karşı güçbirliğine çağırdı.

(Devamı 5. Sayfada)

TANK TOP ve COP
BİZİ YILDIRAMAZ

Şahin Aydın'ın cenazesini emekçiler uğurladı

Faşist katiller tarafından öldürülen Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademisi öğrencisi Şahin Aydın'ın cenazesi, 22 Aralık Pazar günü, üç bini aşkın, öğrenci ve işçi tarafından Sultanahmet Meydanı'nda yapılan bir törenden sonra memleketine doğru yola çıkarıldı.

Şahin Aydın'ın cenaze törenine başta üyesi bulunduğu İYÖKD olmak üzere çeşitli öğrenci dernekleri, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi yöneticileri, TÖB-DER ve bazı meslek odaları, Şahin Aydın'ın babası, kardeşleri, geçmiş yıllarda yine faşist kurşunlarla şehit edilen Taylan Özgür ve Osman Alkış'ın babaları, büyük bir örenci kitlesi, işyerlerinin pankartlarını taşıyan işçiler, halen referandum hakkı için direnişlerini sürdüren Epengle işçileri ve emekçiler katıldılar.

Sultan Ahmet Meydanındaki törende, İYÖKD başkanı, Şahin Aydın'ın ağabeyi, Taylan Özgür'ün babası, TÖB-DER'den bir temsilci ve Türkiye Sosyalist İşçi Partisini temsilen Ankara İl sekreteri Veli Gürcan konuştular.

«Bağımsız Türkiye», «Kahrolsun faşistler», «Katil Türkeş», sloganlarıyla kesilen konuşmalardan sonra, Şahin Aydın'ın cenazesi, memleketi Gaziantep'e götürülmek üzere yola çıkarıldı.

Şahin Aydın'ın cenazesi memleketi Gaziantep'te, çoğu işçilerden, emekçilerden ve öğrencilerden oluşan beş bini aşkın bir kalabalık tarafından karşılandı.

Aradan günler geçmesine ve bütün deliller mevcut olmasına rağmen, sorumlular, katilleri hâlâ bulamadılar. 12 Mart sonrasında devrimci avında uzmanlaşmalarıyla övünenlerin, yıllardan beri faili meçhul kalan cinayetlerine bir yenisini daha ekleme yolunda oldukları görülüyor.

Ama artık halkımız, bu cinayetlerin gerçek faillerinin kimler olduğunu biliyor ve hesap gününü bekliyor.

1975'e girerken

Egemen sınıfların bir bunalımıyla başlayan 1974 yılı, yeni bir bunalımla sona eriyor, 1974'e hükümetsiz girilmişti; 1975'e de hükümetsiz giriliyor. Kapitalist dünyanın o kaçınılmaz ekonomik çıkmazı her geçen gün biraz daha derinleşirken, dünya emperyalist sistemine bağımlı Türkiye'yi de her geçen gün biraz daha etkisi altına alıyor. İşsizlik ve pahalılık çığ gibi büyüyor. Emekçi kitlelerin hayat şartları her gün biraz daha zorlaşırken ve giderek dayanılmaz olurken, egemen sınıflar yeni baskı ve tahakküm metodları deniyor, planlar kuruyorlar.

Temelinde kapitalizmin çıkmazı ve egemen sınıfların ekonomik bunalımları yatan siyasal çıkmazın çözümünü, emperyalizm ve yerli ortakları, başka görünümler ve başka formüller altında, yeni 12 Mart'lar tezgâhlamakta görüyorlar. Bu düzeni devam ettirebilmek, sömürülerini sürdürebilmek için baskı ve tahakküm onlara tek yol gibi görünüyor. Bu baskı ve tahakkümü bu defa «milliyetçi cephe» adını verdikleri halk ve demokrasi düşmanı ortaklık yoluyla uygulamak niyetindeler. Bu faşist cephenin vurucu gücü MHP ve katil komandoları.. MHP ile ortaklık kuran, onun katillerinden yararlananların gerçek yüzleri, faşist özleri ve ellerinin kanı böylece bir kere daha ortaya çıkıyor.

Öte yandan, başta işçi sınıfı olmak üzere emekçi halkın uyanışı ve hızla bilinçlenmesi, demokratik haklarına sahip çıkıp, demokratik mücadele içinde yerini alması halk ve demokrasi düşmanlarını endişelendiriyor. Bu uyanışı engellemenin, kitlelerin özellikle de işçi sınıfının örgütlenmesinin önüne geçmenin yollarını araştırıyorlar. Sol'a karşı milliyetçi cephe çığlıkları atarken, aslında halka, halkın bilinçlenmesine, örgütlenmesine, karşı bir sömürücüler ortaklığındansöz ediyorlar.

(Devamı 5. Sayfada)

kitle

Şahin'in katilleri hâlâ bulunmuyor

Şahin Aydın'ın faşist katiller tarafından bıçaklanarak öldürülüşünün üstünden 10 gün geçti. Bu tanıklı, belgeli cinayetin katilleri ise hâlâ yakalanamadı. Emniyet görevlileri «tahkikatı yürütüyoruz» gibisinden uyutucu açıklamalarla vakit geçirirlerken, Cumhuriyet Savcılığı da olayın üstüne karanlık bir perde çekmiştir, ve ısrarla susmaktadır. Devrimcilerle ilgili en küçük davalarda, «ilk tahkikatın gizliliği» ilkesini ayaklar altına alıp, devrimcileri baştan suçlu ilan etme yarışına girenlerin, bugünkü suskunluğu anlamlıdır. İşlenmemiş suçların, uydurma sanıklarını elektrik işkenceleri ile falakalarla, sopa ile itiraf (!) ettirenlerin, Şahin Aydın'ın katilleri ile ilgili o kadar belge varken, o kadar tanık varken işi böylesine ağırdan almaları, sürdürülen faşist baskıların nerelerden destek gördüğünü kanıtlıyor.

Son aylarda iyice azgınlaşan faşist saldırılar, yurdumuzun bütün demokratik güçleri tarafından lanetlenirken, işçi sınıfımız ve bütün demokratik güçler antifaşist güçbirliğini oluşturma çabasında iken, Şahin Aydın'ın katillerinin hâlâ yakalanmamış olması, demokrasi adına bir utançtır. Antalya da yakalanan Hüseyin Kuleli adlı faşist, cinayeti işlediğini, Antalya Emniyet Müdürüne itiraf ederken, İstanbul 1. Şube yetkililerinin «Belki de katil o değildir» şeklindeki demeçleri, kanımızca titizlikle yürütülen bir tahkikatın değil, istenen faşist saldırganların korunmak, arkalanmak istenmesinin delilleridir. Dahası, bazı CHP milletvekillerinin, TSİP'in, demokratik kuruluş ve güçlerin resmi ve gayri resmi uyarılarına rağmen Irmak Hükümetinde de katillerin yakalanması yönünde en küçük bir kıpırdanış yoktur.

Milliyetçi cephe pazarlıkları sürüp giderken, «Parlamento Demirel'e, Sokaklar Türkeş'e» sloganları hayasızca yaygınlaştırılırken, Şahin Aydın'ın katillerinin ısrarla yakalanmaması, ülkemiz üzerinde tezgahlanmak istenen bir büyük oyunun habercisidir.

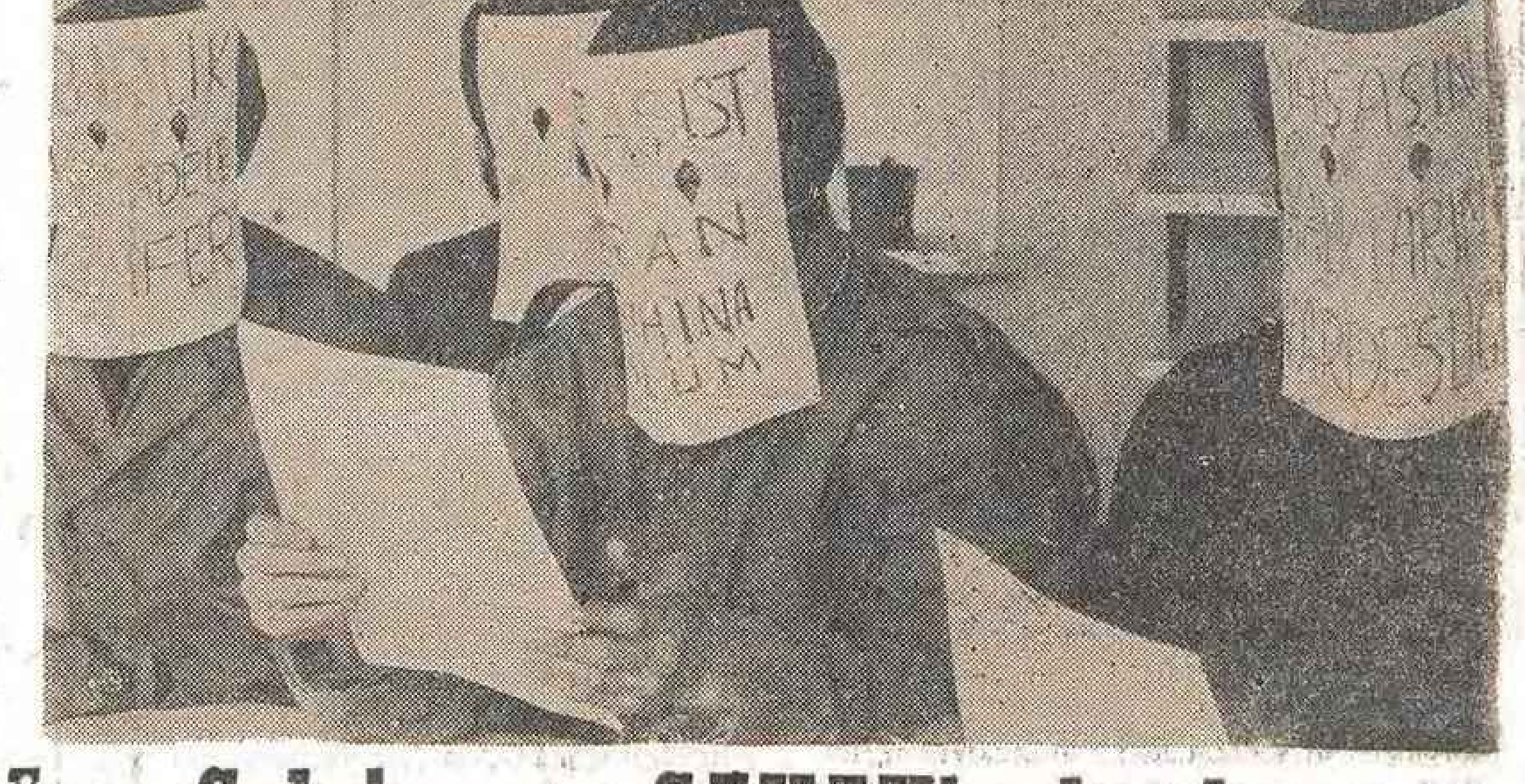

İran Şahı'nın ve SAVAK'ın kanlı elleri Türkiye'ye de uzandı

Halkı derin bir yoksulluk içinde kıvranırken, petrolden elde ettiği gelirlerle batının dev kapitalist şirketlerine kredi açan ve ülkesindeki her türlü devrimci ve yurtsever girişimi kanla, zulümle önlemeye çabalayan İran Şahı ve onun gizli polis örgütü SAVAK, kanlı ellerini şimdi de Türkiye'ye uzatmıştır. Türkiye'deki yurtsever İranlı öğrencileri safdışı edebilmek ve etkisizleştirmek için harekete geçen SAVAK, yaptığı baskılarla Erim hükümeti zamanında 18 İranlı devrimci öğrencinin yurt dışına atılmasını sağlamıştı. Ancak, Af Kanunundan yararlanarak yeniden Türkiye'ye dönen ve Üniversite öğrenimine devam etmek isteyen öğrenciler üzerinde Şah ve Savak'ın etkisiyle gene faşist baskılar uygulandı ve sebepsiz sorgusuz devrimci öğrenciler Türkiye'den sınır dışı edildiler. Son olarak Türkiye'deki ikamet iznini uzatmak üzere Emniyet Müdürlüğüne giden Selim Babanzadeh adlı İranlı öğrenci hiç bir gerekçe gösterilmeksizin Türkiye'den sınır dışı edilince, İranlı devrimci öğrenciler bir basın toplantısı düzenlediler. Kanlı katil İran şahının terörüne karşı ve Savak'ın Türkiye'ye kadar uzanan katil ajanlarından korunmak için basın toplantısını gizli düzenleyen İranlı öğrenciler, basın toplantısı sırasında da yüzlerine maske takarak konuştular. İranlı devrimci öğrenciler basın toplantısında İran Şahı'nın ve Savak'ın cinayetlerini açık açık anlattılar ve bütün Dünya yurtseverlerini, demokratik güçlerini kendileri ile dayanışmaya çağırdılar.

9 kuruluş faşist saldırıları kınadı

İzmir'de 21 Aralık Cumartesi günü toplanan dokuz demokratik kuruluş, son günlerde yoğunlaşan ve giderek cinayetlere dönüşen faşist saldırıları kınamışlardır.

9 kuruluşun yayınladığı basın bültenini aşağıda veriyoruz.

Egemen Güçlerin halkımıza hâlâ öğrenci çatışması olarak yansıtmaya çalıştığı faşist saldırılar, artık açıkça tüm çalışanların demokratik taleplerine ve yurtseverlerin Bağımsızlık mücadelelerine yönelmiş bulunmaktadır.

Emperyalizmin güdümünde ve Emekçi Halkımızın kar-

(Devamı 5. Sayfada)

1974'ün 1975'e devrettiği görev

Ahmet KAÇMAZ

1970'lerden bir yıl daha geride kaldı. Bütün emperyalist kampı sarmış olan ekonomik kriz, dünya emperyalist sistemi içindeki emperyalizme bağımlı ülkemizi de, her geçen gün biraz daha etkisi altına alıyor. Pahalılık had safhada. Hayati ihtiyaç maddelerinin önemli bir kısmı ya hiç bulunmuyor, yada karaborsada. Pahalılığın ikiz kardeşi işsizlik çığ gibi büyümekte; finans kapitalin resmi sözcülerinden birinin, 1974'ün son günlerinde yaptığı bir açıklamaya göre, sadece açık işsiz sayısı 2 milyonu aşıyor. Kapitalizmin devamlı kanayan bu iki onmaz yarası, ekonomideki başıbozukluğun sosyal bunalımlara aksetmesine ve ekonomik yapıyla sosyal yapının birbirleriyle karşılıklı etki-tepki ilişkileri içinde sürekli olarak açmazlara varmasına yol açıyor. Şimdiye değin, bir yandan dışardaki iş imkânlarıyla işsizlik cehennemini bir ölçüde dayanılabilir hale getiren, öte yandan gönderdikleri dövizlerle yeni yatırım imkânları, yani yeni iş alanları açılmasını sağlayan işçilerimize «Alamanya kapıları» kapanmak üzere. Hatta daha da «beter»i ufukta gözüküyor: Emperyalist metropoller, yabancı işçileri ülkelerine geri göndermek üzere harekete geçtiler.

Kapitalist sistemin gün geçtikçe içine boylu boyunca yuvarlandığı kriz ve Türkiye'nin bağımlı, geri, asalak kapitalist düzeninin genel çıkmazı gözönüne alınırsa, dış ülkelerdeki işçilerimiz geri döndüklerinde, ekonomik ve sosyal bunalımın üstesinden gelmeye, emekçi halkımızın demokratik iktidarı dışında hiç bir alternatifin gücünün yetmeyeceği görülüyor.

Evet... Halkımızın demokratik iktidarı..

Toplumumuzun hangi meselesini ele alırsak alalım, işçi sınıfının bilimiyle, yani biricik doğru metod ile incelediğimizde kaçınılmaz olarak vardığımız sonuç bu... Emperyalizmin çökmekte olduğu, sosyalizmin zafere doğru ilerlediği çağımızda, bizimki gibi ülkelerde, tarihin ve olayların doğruladığı tek objektif gerçeklik bu.

Bütün mesele, halk kurtuluş mücadelesinin zafere ulaşması, halkın demokratik iktidarının oluşturulması için, yıllardır var olan bu objektif şartlar temeli üzerinde sübjektif şartların da oluşturulması.. Bu, güç fakat bir an dahi savsaklanmaması gereken görevin en büyük yükünü ise, işçi sınıfı sosyalistlerimiz yüklenmek zorunda.

İşçi sınıfı sosyalistlerimiz, 50 yılı aşkın bir süredir, bu kutsal ve tarihi görevin üstesinden gelmeye çalışıyorlar. Yeteri kadar başarılı olabildiler mi, olabildik mi? Zaferlerimiz neler oldu? Hatalarımız nelerdi? Daha neler yapmalıyız? İşte acil olarak cevabını verip, bu cevaplar doğrultusunda işe koyulmamız gereken önemli sorular.

Bu soruların cevapları, başka yazıların konusudur şüphesiz. Ama bir yılı daha ardımızda bırakırken, geçtiğimiz yılın bir muhasebesini yapmadan yürümemeliyiz.

Sosyalist hareketin gelişiminde, dönüm noktaları elbette ki yılbaşları değildir. Dönemler yıllarla ölçülmez. Sosyalist hareket içinde, hareketin maddi temelini oluşturan ve hareketin nicel birikimlerden nitel sıçramalara uğramasını sağlayan gerçek dönüm noktaları, sırf zaman içindeki soyut bir nokta ile belirlenemez. Ama, ileriye doğru güçlü ve emin adımlar atabilmek için, yakın bir geçmişin, bilinçli bir şekilde ve eleştirisel gözle gözden geçirilmesi, bir çeşit hesaplaşma yararlı olur.

1974 yılı, genelinde, hareketli ve yoğun toplumsal oluşumlar yılı oldu. Sosyalist hareketimiz de bu hareketlilik ve yoğunlukla diyalektik bağını koparmadı, koparamazdı. 1971 sonrasının faşist yönetimi geriletilip, yerini nisbi demokrat bir burjuva demokrasisine, (özünde bir burjuva diktatoryası olan bir düzene) bırakırken, sosyalist hareketimiz de süratle yükseliyor, yeni bir yükseliş dönemine giriyordu. 1971 sonrasının kara günlerinde, sosyalizmin bayrağını ellerinden düşürmeden, sosyalizmin yön verici, yol gösterici soluğunu sürdürenler, seslerini emekçi kitlelere ulaştırma imkânı buldukları burjuva basınının o dar ve her an sermayenin baskısı altındaki imkânlarından, sosyalist hareketin kendi imkânlarına doğru yöneliyorlar; o örgütsüzlük ve dağınıklık ortamında, örgütlenme gereğini (işçi sınıfımızın yarım yüzyıldan beri gündeminde olan meselenin bir an önce çözümlenmesi gereğini) ısrarla ve inatla öne sürüyorlardı. Bir çok yiğit fedakâr, devrimci arkadaşımız, henüz zindanlardayken ve zindanlarda bile sosyalizmin bayrağını asla ellerinden düşürmezken, 74 başında, sosyalist hareketimiz aldığı yaraları sarmakta adımlar atılıyor; hareket, bağımsız yayın organları etrafında biçimlenmeye, faşizmin baskı ve terörünün bütün kalıntılarına ve uygulamalarına karşı yeni bir mücadeleye yöneliyordu.

Yegâne amaç, hareketin ve kadroların bir an önce derlenip toparlanması, 12 Mart öncesindeki örgütsüzlük anarşisinin sona ermesi ve yuvar-grup çekişmesi içinde heder edilen gücün topyekün hakim sınıflara karşı verilecek mücadeleye seferber edilmesiydi. Bir çok olumsuzluk, bir çok güçlük, bir çok engel kol geziyordu şüphesiz. Siyasal af yasası henüz çıkmamıştı. Bu durum, devrimci unsurlarla, işçi sınıfının siyasal örgütlenmesinde yer alması gereken unsurlarla ilişkileri güçleştiriyor, bulanıklaştırıyordu. Öte yandan, 12 Mart sonrasının getirdii şartlarda, özellikle küçük burjuva unsurlarda kök salmaya başlayan «örgütlenme tereddütleri», işçi sınıfının başka sınıf ve zümrelerin, meselâ CHP'nin kuyruğuna takma eğilimleri, elli yıllık sosyalist hareketimizin o eski derdi olan «dediğim dedik» çilik, «anahtarı bendedir» mantığı, grupçuluk, yuvarcılık gelenekleri, örgütlü mücadeleyi reddetme tavırları, «hele ben biraz durup bekleyim, yapın da göreyim» cilikler ciddi engellerdi.

Bütün bu olumsuzluklara rağmen, güçlü bir sınav verildi. İşçi sınıfımızın ve emekçi halkımızın vardıkları noktada, artık bir an bile savsaklanamayacak olan işçi sınıfının bağımsız sosyalist örgütü oluşturuldu. 1974 Haziran'ında, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi kuruldu. Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin kuruluşu, bizatihi bir demokratik olay, ileri doru bir adım oldu. Faşizm tortularının ve her burjuva demokrasisinin, yani özünde her burjuva diktatoryasının içinde barındırdığı faşizm tohumlarının üzerine yüründü. Küçük burjuva unsurların, işçi sınıfı hareketini küçük burjuvazinin ve burjuvazinin kuyruğuna takmaya hazırlandıkları; o pek bilinen eski mantıkla, «eski ağıza yeni taam» şeklinde, henüz işçi sınıfının partisinin zamanı olmadığını, işçi sınıfı partisinin CHP demokratik ortamı getirdikten sonra düşünülecek bir iş olduğunu tekrarladıkları sırada işçi sınıfının siyasal örgütlenmesi oluşturuldu.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin kuruluşunda, daha önce çizilmiş olan «işçi sınıfı çizgisi» içinde kalan, yani işçinin öncülüğünü, dünya işçi sınıfı dayanışmasını ve uluslar arası hareketini inkâr etmeyen, sosyalizmin bilimini tahrifsizce benimseyen, işçi sınıfını başka grup, zümre ve güçlerin kuyruğuna takmayan çizgilerle ve kadrolarla o dönemin şartlarında mümkün olan bütün ilişkiler kurulmaya çalışıldı. Sosyalizmin kimselerin değil sadece işçi sınıfının malı olduğuna işçi sınıfının sosyalizmin mührünü kimselere vermediğine, Parti'nin, haklılığını, bizzat sosyalizmin ve işçi sınıfının haklılığından alacağına inananlar, Parti'nin kuruluşunun gerçek bir toparlanma, 12 Mart öncesinde ve sonrasında dağınık olan kadroların yeni bir birleşme adımı olması için her türlü ilişkiyi kurmaktan, defalarca, bıkmadan, usanmadan, küçük hesaplar yapmadan sürdürmekten çekinmediler, yorulmadılar. Çeşitli çizgiler ve kadrolara kaldılar.

Ama, Parti, kurulduktan sonra, işçi sınıfı tabanı üzerinde hızla gelişmeye başladı. Bu durum, işçi sınıfımızın ne yoğun bir örgütlenme ihtiyacı içinde bulunduğunun en önemli kanıtı oldu; «Parti erkendir» diyenlere en açık cevap oldu. İşçi sınıfımızın yoğun olduğu bölgelerde öncelikle ve büyük bir kolaylıkla örgütlenildi ve bu örgütlenme, aynı doğrultuda, gittikçe güçlenerek ve hızlanarak sürüyor.

TSİP'in altı ayda kaydettiği gelişme, üye sayısı ve üye yapısı, örgütlerinin niteliği ve çalışmaları, ajitasyon ve yayın faaliyetleri, Türkiye Sosyalist hareketinin 1974 yılında, gerek egemen güçlerden, gerekse sol kadrolarda örgütsüzlük anarşisinin bütün hastalıklarından gelen engellemelere ve güçlüklere karşı verdiği bir mücadeleyi ve vardığı bir noktayı vurgular.

Ancak bu noktaya kendiliğinden varılmamıştır. Güçlüklere rağmen sürdürülen bu eksiklerini bilen ve hızla gideren, bu başarılı ve gitgide güçlenen işçi sınıfının siyasal örgütünü oluşturma mücadelesi, bu noktaya kendiliğinden gelmemiştir. Varılan noktaya, bütün partililerin büyük fedakârlıklarıyla, sosyalizmin ve işçi sınıfı davasının günün 24 saati demek olduğunun bilincinde olmalarıyla, sosyalizmin «masa başı sohbetleri» döneminin artık bütün yanılgılarıyla ve bir daha dönmemek üzere sona erdiğini bilmeleriyle, kendilerini davaya adamaları ve sadece lâfta değil kelimenin gerçek anlamında da bu yola baş koymalarıyla varılmıştır. Bu noktaya en demokratik eylemler sırasında, en demokratik hakların kullanımı sırasında tutuklanıp karakollarda her türlü baskıya maruz bırakılarak, partili olduğu için fabrikadan, işinden atılarak, kişisel hayatını kollektif eylem ve dava içinde eriterek varılmıştır. İşçi sınıfımızın en ileri unsurlarının, Parti'nin çatısı altında büyük ölçüde birleşmeleri ancak böyle mümkün olmuştur; bundan sonra da böyle mümkün olacaktır.

1974 yılında, 1974 Türkiye'sinin objektif şartları, objektif gerçekliği, kitlelerin demokratik uyanışı ve bilinçlenmesi temeli üzerinde, hareket ilk defa gerçekten işçi sınıfına mal olmaya başlamış, her ülkede bir dönem görülen sosyalist hareketle işçi sınıfı hareketinin ayrı ayrı çizgiler izlemesinin sonuna gelinmiş, çizgiler birleşme noktasına varmıştır. Sosyalizmin işçi sınıfına mal olma döneminde, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi ile, sosyalist hareket kendi sınıf tabanını bulma sürecine girmiştir.

Yine başka ülkelerin devrimci pratiğinin de örneklerini gösterdiği gibi, bu tarihi dönüm noktasında, bir kısım küçük burjuva unsurların yolu da sosyalizmden ayrılmıştır. Bunların bir kısmı, işçi sınıfı tabanı üzerinde oluşan, gerçek sahiplerine kavuşan örgütlenmeyi kendi küçük dükkân hesapları ve alışkanlıklarıyla adeta boykot etmişler, bu hareket içinde kendilerine bir yer bulamamışlardır.

Bir kısım kadrolar ise, yine sosyalizmin işçi sınıfına mal olma döneminde kararsızlıklar geçirmişler, geçirmektedirler.

1974 yılı, sosyalist hareketimizin partileşme sorununu büyük ölçüde çözümlediği bir yıldır. Ama işimiz bitmiş midir? En basitinden toparlanma sorunu bütünüyle halledilmiş midir? Yuvarcılığın, grupçuluğun, «her grup bir parti olur» veya birden fazla parti de olur bir dönem için, ilerde birleşilir» gibi akıl yürütmelerin sonu gelmiş midir? Tek cümleyle, tek merkezden tek bir güçlü sese, baskı ve tahakküm güçleri karşısına, faşizm özlemleri karşısına tek bir yumruk olarak çıkma noktasına varılmış mıdır? 1974'de bunun tam anlamıyla gerçekleştiği söylenemez.

Büyük ve ileri adım atılmış, işçi sınıfının siyasal örgütü kurulmuştur. Altı ay içinde pek önemli bir yol almış, hareketi belki de ilk defa gerçek tabanı üzerine, yani işçi sınıfı temeli üzerine kurmayı başarabilmiştir. Ama önümüzdeki günlerde, bir yandan işçi sınıfı tabanı üzerindeki örgütlenmeyi geliştirip güçlendirirken, kitlelerle bağ kurmakta yol alırken, bir yandan da parti çatısı altında yer alabilecek sosyalist kadroların derlenmesi söz konusudur. Tek bir merkezden tek bir güçlü ses'in zorunluluğunun anlaşılması; hareketi bölmenin, küçük dükkâncı eğilimler, parti içinde mücadeleyi göze alamamak, dar olsun benim olsun mantıkları yüzünden egemen güçler ittifakı karşısına bölük pörçük çıkmanın işçi sınıfına karşı tarihi sorumluluğunun kavranması ve kavratılması söz konusudur.

1975 yılı, işçi sınıfı davasının sorumluluğunu omuzlarında hisseden bütün işçi sınıfı sosyalistlerine ve şüphesiz ki en başta örgüt sorumluluğu içindeki Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'ne Sosyalist kadroların toparlanması görevini yüklemektedir.

Sağ cephe çığlıkları, Sola karşı milliyetçi cephe yaygaraları ve emperyalist mihraklarla yerli ortaklarının yeni 12 Mart hayalleriyle açılan 1975 yılında, bütün demokratik örgütlerin ve güçlerin, faşizme karşı güçbirliğinin tarihi bir zorunluluk olduğu şu günlerde, ayrılıkçı eğilimleri yenmek, bütün işçi sınıfı sosyalistlerinin, bütün devrimcilerin görevidir.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, kurulduğu günden bu yana sürdürdüğü tutumundan ve ilkelerinden ayrılmış değildir. Sosyalizmin işçi sınıfına mal olma döneminde, bütün ayrılıkçı eğilimleri reddeder. İlkelerini sonuna kadar savunarak bütün işçi sınıfı sosyalistlerini Parti çatısı altında toplanmaya çağırmıştır ve çağırmaya devam edecektir. Aynı dava, aynı bilim, aynı öncülük anlayışı ve uluslararası işçi sınıfı hareketi karşısında aynı ortak tavır içinde olanlar Parti çatısı altında birleşme yerine sosyalist kadroların toparlanmasını geciktirmenin hesabını kendilerine verebilseler bile işçi sınıfımıza veremeyecekler, halkımızı inandıramayacaklardır.

1974 yılı, 1975'e çok daha bilinçli, çok daha hareketli ve artık sosyalizme gerçekten sahip çıkmaya başlayan bir işçi sınıfı hareketi ile sosyalist hareketle işçi sınıfı hareketinin buluştuğu bir örgütlenme devretmektedir. İşte bu yüzden, güçlüklere, henüz üstesinden gelinmemiş görevlere, bir kısım kadroların dağınıklığına rağmen, ne olursa olsun, 1975 işçi sınıfımız ve emekçi halkımız açısından daha umutlu, daha aydınlık daha ileri bir yıl olacaktır.

Şark Sanayi işçileri direnişe geçti

İzmir'de direnişe geçen Şark Sanayii İşçileri bir basın bülteni yayınlayarak mücadelelerinin sebeblerini kamuoyuna açıklamışlardır. Yiğit Şark Sanayii işçilerinin haklı direnişlerini sonuna kadar desteklerken, bildirilerini aynen yayınlıyoruz.

Uzun süreden beri TEKSİF SENDİKASI, yöneticileri ve işyeri temsilcileri işçinin haklarına sahip çıkamamış ve hatta giderek işçinin yanında değil yalnız kendi çıkarlarını düşünen İŞVERENLERİN yanında görülmüşlerdir. İşverenin kasasında para olmadığını onlara anlayış göstermemiz gerektiğini söyleyecek kadar ileriye gitmişlerdir. Biz bugün burada toplanmışsak ve CUMA gününden buyana kadınlı erkekli SOĞUĞA RAĞMEN hâlâ bekleşiyorsak bizim yasalardan doğan haklarımızı almak içindir. Haklarımız olan DÖRT MADDE aynen şöyledir,

1 — Toplu sözleşme gereğince sağlanan ve yasalara giren normal günlük ücretin onbeş günlük tutarı kurban bayramı ikramiyesi olarak kesintisiz verilmesi,

2 — Direniş süresince geçen normal mesai ücretlerinin aynen ödenmesi,

3 — Aslında 8/Aralık/1974 Pazar günü çalışıldığı için 24/Aralık/1974 Pazartesi (yani bugün) tatili gerekirken işçiyi işyerine bağımlı duruma getiren zamanın normal çalışma saat ücretinin tam karşılığının ödenmesi,

4 — Bu direnişten KİMSENİN sorumlu tutulup işten ÇIKARILMAMASI ve TAZMİNAT kesilmemesi.

İş bu dört madde işveren tarafınca aynen onaylanıp garanti altına alındıktan sonradır ki DİRENİŞ GÖSTEREN İŞÇİ —yasalara göre işbaşı yapmayan işçi— işbaşı yapacaktır. Bu maddeler kabul edilmedikçe, işveren tarafından garanti altına alınmadıkça bu direniş devam edecek ve sonucunda doğacak müessif olaylardan sadece işveren, işveren temsilcileri, sendika ve sendika yöneticileri SORUMLU DURUMA düşeceklerdir.

Yıldız Porselen'de grev sürüyor

Yıldız Porselen Fabrikasında 240 işçinin sürdürdüğü grev 3. ayını da doldurmuş bulunuyor.

Devlet Sektörüne bağlı olan bu işyerinde son derece kötü ve güç şartlarla çalışan işçiler, haziranda başlıyan toplu sözleşme görüşmelerinde çıkan uyuşmazlık üzerine, 23 Eylülde greve başlamışlardır.

İşçilerin hemen hemen, hep[illegible]nin (10-15 senelik olanlar da [illegible]) eski asgari ücret üze[illegible] çalıştığı, vasıflı ve sa[illegible] işçilerin çoğunluğu teşkil ettiği fabrikada, yapılan grev oylaması % 100 lük bir başarı sağlamıştır.

Yiğit Porselen işçileri aynı azim ve kararlılıklarını, 3 ay sonra bugün de yılmadan sürdürmektedirler.

Bugüne kadar ilk grevini yaşıyan Porselen işçilerinin istedikleri: 2 sene için 650 kr ve bazı sosyal haklar, işverenin teklifi ise 2,5 seneliğine 550 kr. tur. Ayrıca işçiler uzlaştırma kurulunun teklif ettiği 2 seneliğine 550 kr. u kabul ettikleri halde, işveren kesimi buna bile yanaşmamaktadır.

Daha önceki 4 toplu sözleşme döneminden toplam 245 kr. zam alabilmiş olan işçiler, daha fazla kandırılamıyacaklarının bilincindedirler. Fabrikada çalışan işçilerden gayrı, 40 kadar teknik elemanın, grev müddetince fabrika müdürü tarafından çalıştırılması, işçilerin demokratik haklarına karşı indirilen bir darbedir. Ancak, uyanan ve giderek sınıflarının bilincini kavramaya başlayan işçiler, ağır fakat kararlı adımlar atarken, işverenler ve onların satılmış gangster uşakları, uykularının kaçtığını görmeye başlamışlardır.

Çukurova Sanayi işçilerine baskılar yoğunlaştı

Mersin Kitle Bürosu Bildiriyor

Çukurova Sanayi İşletmeleri'nin Mersin Fabrikalarında çalışan işçiler, işyerinde işçiler üzerinde yoğunlaştırılan baskılardan şikâyetçilerdir.

İşçilerin bildirdiklerine göre, iş olmadığı gerekçesiyle, işçiler yarım gündelik üzerinden izne çıkarılmakta, birkaç ay yarı ücretle mecburi izinde sayılan işçiler, tekrar işbaşı yapmak istediklerinde, kendilerine ilerde işe başlama gününün bildirileceği söylenmekte, ancak işe başlama için çağrılmalarıyla birlikte çoğunluka çıkışları da verilmektedir. Böylece, işyerinde hiçbir iş güvenliği kalmamıştır.

Çukurova Sanayi İşletmelerinde, işçilerin örgütlenmesi üzerindeki baskılar, işçilerin en doğal haklarının tanınmaması nın örnekleri bundan ibaret değildir.

İşyerinde, ustalarla genç işçiler arasında ikilik çıkarılması için çalışılmakta, böylece sermaye o pek bilinen işçiyi bölme oyunlarını, Çukurova Sanayi İşletmeleri'nde de sahnelemeye çalışmaktadırlar. İş ve işçi zorunlarıyla ilgili toplantılara, ustaların katılıp, genç işçilerin alınmaması bu çabaların bir parçasıdır.

İşçilere yöneltilen çeşitli baskılar arasında, keyfi tutumlar, kötü muamele kol gezmektedir. Üstelik sürekli olarak işçi tensikatı yapılmakta, meselâ 35 işçi ile yapılabilecek bir işte, bugün 16-18 işçi çalıştırılmaktadır. İşçiler işi yetiştiremeyince kötü muameleye ve tehditlere maruz kalmaktadırlar. 8 saat sürekli olarak, en küçük bir dinlenme imkânına sahip olmadan çalıştırılan işçilerin bu durumu ile sendikalar da ilgilenmemektedir.

Çukurova Sanayi İşletmelerinde çalışan işçiler, ücretlerini zamanında alamamaktadırlar. Toplu sözleşme imzalanması sırasında, beş aylık zamların topluca alınması gerektiği halde, bu ödeme altı ay ileri ye atılmıştır. Bayram ikramiyelerinin tümü ödenmemiştir. İşçiler ücretlerini zamanında alamamaktadırlar

TSİP'den haberler

TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz Almanya'ya gitti

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi kurulduğundan bu yana, Parti'ye Almanya'daki ve dier Avrupa ülkelerindeki Türkiyeli işçilerden çeşitli müracaatlar, üyelik talepleri, bilgilenme istekleri ve yardım önerileri gelmişti. Geçtiğimiz hafta içinde, TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz, Merkez Yürütme Kurulu'nun bir süre önce almış olduğu karara uyarak Almanya'ya gitti. TSİP Başkanlık Kurulu, son günlerde yurtdışında, özellikle de Almanya'da işsizlik tehlikesiyle karşı karşıya kalan Türkiye'li işçilerin sorunlarının aciliyetini, bir süre sonra işçilerimizin kitle halinde Türkiye'ye dönme ihtimallerini ve bu durumun işçi sınıfımızın siyasal örgütlenmesi açısından önemini dikkate alarak Kaçmaz'ın Almanya'ya gidişini öncelemesini kararlaştırdı.

Almanya'nın çeşitli bölgelerinde işçilerimizle görüşecek olan TSİP Genel Başkanı önümüzdeki hafta içinde yurda dönecek.

Taylan Seramik'teki grev devam ediyor

İstanbuldaki Taylan Seramik fabrikasında 21 işçinin 4 Ekim'den beri sürdürdükleri grev başarı ile devam etmektedir.

Keramik-İş üyesi işçiler beş ay süren toplu iş sözleşmelerinde patronun işçilerin en küçük isteklerini bile kabul etmemesi üzerine işçiler greve gitmişlerdi.

Teşkilât toplantıları yapıldı

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Marmara, Orta Anadolu ve Güney Doğu bölgeleri, bölge teşkilâtlanma toplantıları geçtiğimiz hafta içinde yapıldı.

Bursa, Kayseri, Adana'da yapılan ve bu bölgelere bağlı çeşitli il teşkilâtlarının katıldıkları toplantılarda, Genel Merkez yöneticileri, teşkilâttan gelen temsilcilerle, bölgeye dahil il teşkilâtlarının çeşitli sorunlarını görüştüler, önerilerini aldılar, ihtiyaçlarını tesbit ettiler. Yeni teşkilâtlanma ve Eğitim genelgeleri üzerinde durularak bilgi verildi, açıklamalar yapıldı.

İl teşkilâtları, kendi uygulamalarından çıkan deneyleri anlattılar ve sonuçları tartıştılar. Parti çalışmalarının, parti içi teşkilâtlanma biçiminin ve eğitimin homojen bir yapı kazanmasına dönük bilgilenme, toplantıların başlıca konusunu meydana getirdi. Öte yandan, yeni kurulan il teşkilâtlarının birbirleriyle tanışmaları, ve birlikte görüş geliştirmeleri de sağlandı.

Bursa'da referandum toplantısı

TSİP Bursa İli'nin düzenlediği referandum toplantısı, 26 Aralık Perşembe günü Bursa'da yapıldı. Toplantıya özellikle işçilerin ilgi gösterdikleri görüldü. Referandum toplantısında, TSİP Merkez Yürütme Kurulu üyesi Basın-İş Genel Başkanı Burhan Şahin, Merkez Yürütme Kurulu üyesi Aydoğan Gezer ve Eğitim ve Propaganda Sekreteri Oya Baydar konuştular.

Burhan Şahin, işçi sınıfı üzerindeki baskılardan, sarı sendikaların oyunlarından söz etti ve referandum mücadelesinin anlamını belirtti. Referandum mücadelesinin sadece bir ekonomik mücadele olarak kalmaması, işçi sınıfının siyasal mücadelesiyle tamamlanması gerektiğini belirten Aydoğan Gezer, mevcut toplu sözleşme düzeninin aksaklıklarını, iş kanununun anti demokratik niteliğini, çeşitli sermaye oyunlarını örnekleriyle anlattı. Son olarak konuşan Oya Baydar, özellikle siyasal mücadele, partinin gereği ve Türkiye Sosyalist İşçi Partisi üzerinde durdu. Bursa'nın çeşitli fabrikalarından gelen işçilerin ve gençlerin izlediği toplantı iki saat sürdü.

Kayseri toplantısı

Kayseri bölge toplantısının yapıldığı gün, Kayseri'de parti üyelerine ve halka açık bir toplantı yapıldı. TSİP'in bu toplantısında, Kayseri İl başkanından başka, Genel Sekreter Yalçın Yusufoğlu ve Ankara İl Sekreteri, merkez yürütme kurulu üyesi Veli Gürcan konuştular. Konuşmacılar, son günlerde gelişen siyasal olaylar, faşist saldırılar, egemen sınıfların bunalımı üzerinde durdular. Ve özellikle örgütlü mücadelenin önemini vurguladılar. Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin kuruluş sürecini, gelişmesini ve bugün vardığı noktayı anlatan konuşmacılar, partinin şiarlarını ve ilkelerini açıkladılar.

Eyüp ilçesi atandı

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi İstanbul Eyüp ilçesi kuruldu. İlçe müteşebbis heyetine, Erdoğan Sıral, Yusuf Kıtık, Hayati Tetik, Hamdullah Aksu, Rasim Cenikli atandılar. Erdoğan Sıral başkanlığa, Yusuf Kıtık sekreterliğe, Hayati Tetik saymanlığa getirildi.

ZİKRULLAH KIRMIZI

Küba halkı devriminin 16. yılını kutluyor

1 Ocak 1959, ABD'nin burnu dibinde küçük bir ada olan Küba'da, devrimin başarıya ulaştığı tarihtir. Aynı gün Fidel astro ve arkadaşlarının önderliğindeki örgütlü halk hareketi kanlı dikta rejimini silahla devirirken, ülkeyi baskı ve zulüm altında tutan diktatör Batista ise kaçmaktan başka çare bulamıyordu. Bir kaç gün içinde devrimci birlikler tam bir zafer kazanmış, dikta taraflısı kuvvetler ezilmiş ve devrimci güçlere teslim olmuştu, Başkent Havana, Küba halkının coşkun gösterilerine sahne oluyor, ABD tekellerinin temsilcisi faşist diktanın yıkılışı şenliklerle kutlanıyordu.

Tarihinde sömürgeciliğe karşı yılmadan karşı durmuş, nice yiğit önderler yetiştirmiş Küba halkının bu mücadelesi köklü bir geçmişe dayanır. Küba ilkin İspanyol sömürgecilerinin istilasına uğradı.

İspanyollara karşı, köylüler, 1717 ve 1723 arasında üç kez ayaklandılar.

1795 ve 1812 de iki zenci isyanı oldu. Ne var ki bunlar kolayca bastırılarak elebaşları asıldı. 1820'lerde Kuba'da liberal fikirler yayılmaya başladı. 1843 de kahve plantasyonlarında ayaklanan kölelerin bu direnişi bastırıldı. Aynı yıl isyan eden köleler şeker kamışı tarlalarını ateşe verdiler. Fakat ordu bu hareketleri kanlı bir biçimde bastırdı. Sömürge makamları teröre girişerek, yüzlerce köleyi astı, bu arada isyana karşı cephe almayan aydınlar da mahkemeye verildi. Sonunda, köle sahipleri de köle ticaretinin kısıtlanmasını kabul ettiler.

1868 de On Yıl Savaşı diye adlandırılan ve Doğu'da büyük toprak sahipleri ve genç burjuvazi tarafından başlatılan, bir çok köle ve köylünün asker olarak katıldığı savaş çıktı. Kısa sürede adanın ortasına yayılan ve kölelerin hür olduğunu ilan eden bu hareket, demokratik bir anayasa ile tek temsilci kabul etti.

Bundan sonraki yıllar sürekli bir mücadelenin yürütüldüğü yıllardır. Kurtuluş kavgası bütün Küba halkının günlük yaşamına girmişti.

Amerika'ya göç etmiş olan tütün işçilerinin ileri unsurlarıyla ilişkiye geçen Küba bağımsızlık savaşının önderi ve ünlü şair Jose Marti «Küba Devrimci Partisi»ni kurdu.

10 Nisan 1892 de kurduğu partisinin temel ilkeleri arasında, ulusal bağımsızlık ve cumhuriyet savunuluyordu.

29 Ocak 1895 te Jose Marti kendi kurmuş olduğu «Küba Devrimci Partisi»ne New York tan ayaklanma emri verdi ve bu çağrıyı halka tekrarladı. Ancak ABD, Florida'dan Küba ya gidecek silah yüklü üç gemiye el koydu. ABD'nin asıl amacı Küba'yı İspanyollardan satın almaktı.

24 Ocak 1895 te ayaklanma başladı ve sömürgeciliğe karşı bütün Küba halkı silaha sarıldı. Doğuda güçlü bir biçimde gelişen hareket, Batıda ise başarısızlığa uğradı. Sürgündeki siyasi liderlerde başta Jose Marti olmak üzere adaya gelmişlerdi. Ancak Jose Marti daha savaşın ilk aylarında öldürüldü. Artık Amerika'nın işe karışma zamanı gelmişti. Önce adayı İspanyollardan satın almak isteyen Amerikalılar, buna razı olmayınca, Havana limanında demirli bulunan Marine zırhlısının patlamasını bahane ederek, 19 Nisanda Küba nın bağımsız hale getirilmesini istedi. İspanya buna karşılık vermeyince savaş ilân etti. Dört ay devam eden bu savaş sonunda İspanya yenilerek, adaya ABD'yı bıraktı. Böylelikle Küba Amerikan işgali altına giriyordu. Bütün dünya halklarının başına musallat olacak Amerikan emperyalizmiyle karşı karşıyaydılar.

ABD tekelleri, ülke ekonomisini kontrol etmeye başlıyordu. Ada'ya asker çıkarma hakkı tanıyan, adanın dış politikasını sınırlayan, en son Küba kıyılarındaki kömür ve deniz üslerinin ABD'ye bırakılmasını kabul eden ünlü «Platt tasarısı» da bu dönemde kabul edildi. Küba meclisinde de kabul edilen bu tasarıya karşı muhalefet başladı. İlk ayaklanma 1906'da Palma'nın başkanlığa seçilmesiyle başladı. Bunun üzerine Amerikalılar adayı yeniden işgal ettiler. Fakat halkın işgalcilere karşı gösterdiği amansız direniş karşısında, ABD emperyalistleri ilhakı göze alamadılar. 1912'de büyük zenci isyanından sonra mücadele daha da yoğunlaştı. Adayı tekrar işgal eden ABD'nin bu işgali, Birinci emperyalist dünya savaşının başlamasıyla sona erdi. Bu dönemde ABD, Küba ile olan iktisadi ilişkilerini sıkılaştırmış, Küba parası olan pezoyu dolara tabi bir sömürge parası haline getirmişti.

Amerikan emperyalizminin baskısı altında, halkın örgütlü direnmesi daha da büyüdü. Dağınık yürütülen hareketlerin bir araya getirilmesi işçi sınıfının siyasi mücadeleye örgütlü bir şekilde katılması Kübalı devrimcilerin temel meselesi olmuştu. İşte Marksist Halkçı Sosyalist Parti (KKP) bu dönemde kuruldu. Emperyalizme, büyük toprak sahiplerine ve kapitalistlere karşı mücadeleyi yürüten bu örgütün eylemi karşısında, korkunç bir terör dönemi başladı. İşçi sınıfının örgütleri dağıtıldı, sosyalist parti kapatıldı. Bu kanlı Dikta döneminde illegal olarak mücadeleye devam eden partinin yürüttüğü doğru politika, ABD emperyalizmine karşı halkta uyanan nefretin büyümesini sağladı. 1933'de partinin ve yine illegal olan sendikalar birliğinin düzenlediği genel grev sonunda, ordunun da desteği ile Gerardo Machodo devrilerek, yerine Dr. Grau San Martin'nin liberal hükümeti iktidara getirildi. Bu hükümet önce, ABD emperyalizmine Küba üzerinde her türlü kontrol hakkı tanıyan «Platt tasarısı»nı ortadan kaldırdı. İşçi sınıfına grev hakkı tanınmış, çalışma saatleri indirilmişti.

Ancak eski diktatörlüğe dönülmesini isteyenlerin baskısının büyümesi üzerine hükümet çekildi. ABD, Dr. Grau hükümetini tanımadı. Bunun üzerine, o sırada yıldızı hayli parlayan Batistanın ve Küba'daki ABD elçisinin desteklediği albay Mendieta başkanlığa getirildi. İşçi sınıfının kanlı mücadelesiyle kazandığı bütün haklar ortadan kaldırıldı. İktidarı elinde tutan Batista bütün emekçi örgütlerini ve gazetelerini kapattı. İşçi sınıfı üzerinde amansız bir terör kurdu. Ancak dünyadaki antifaşist mücadele Batista'nın sinsi ve kurnaz politik çizgisinde değişimler yapmasını sağladı. Küba halkının düşmanı olan bu kişi, solcularla iş birliği yapmanın kendine yarar sağlayacağını hesap etmişti. 1930 yılında Kurucu Meclis seçimleri yapıldı. Bu meclis 1940'da General olan Batista, 1940 seçimlerinde büyük bir çoğunlukla Küba başkanı seçildi. Bu arada Almanya ve İtalya'ya karşı da savaş ilan etmeyi ihmal etmemişti.

Batista, önce 1940 Anayasa'sını kaldırdı, parlementoyu dağıttı. Küba halkı üzerinde korkunç bir baskı kurdu. Bütün işçi örgütleri dağıtılmış, gazeteleri yasak edilmişti. Polise geniş yetkiler verilmiş, ülkenin her yanı hafiyelerle dolmuştu. Polis, mücadele eden işçilere işkence ediyor, sokak ortasında öldürüyordu. Batista döneminde Küba nüfusunun % 0,3'ünü teşkil eden, 20.000'e yakın insan öldürüldü. Bu arada ülkenin bütün ekonomisi ABD tekellerinin yağmasına uğradı.

ABD'ye tamamen bağlı Küba, ticaretinin % 80'ini bu ülkeyle yapıyor, her yıl verilen ticaret ve bütçe açıkları ise ABD'den sağlanan kredilerle

(Devamı 5. Sayfada)

MOVIMIENTO

Castro ve arkadaşları 1959 da Havana'ya girmeden birgün önce Santa Clara şehrinde halka hitap ederken.

*** 16 yıl önce 1 Ocak 1959 da Fidel Castro ve arkadaşlarının önderliğindeki Küba halkı uzun süren bir mücadele sonunda gerici, faşist Batista rejimini devirerek, Küba'yı Amerikan emperyalizminin ve Küba'lı sömürücülerin tahakkümünden kurtarmıştır.**

*** Amerikan emperyalizmi ve Latin Amerika'daki bütün gerici diktalar Küba Devriminin zaferini engellemek için birçok karşı saldırılara, komplolara ve ekonomik-politik baskılara başvurmuş, fakat Küba halkı bütün bunları geriletmeyi ve devrimi korumayı ve geliştirmeyi başarmıştır.**

*** Küba'da bugün, Küba Komünist Partisi'nin öncülüğünde, sosyalizmin temelleri atılmış ve sosyalizm Amerika kıtasında sağlam bir kale kazanmıştır. Bugün bir COMECON üyesi olan Küba Cumhuriyeti, Küba işçi sınıfının öncülüğünde Amerikan emperyalizmine karşı güçlü bir mücadele vermekte ve devrimin zaferini her geçen gün pekiştirmektedir.**

*** Küba halkı devriminin 16. yılında bugün daha güçlüdür. Küba Devriminin zaferi ve Küba sosyalizminin sağlam temelleri bütün ülkelerin işçi sınıflarına ve işçi sınıfı devrimcilerine güç veriyor.**

Küba devrimi kitlelerin zaferidir

Küba Devriminin dünya halklarının kurtuluş mücadelesinde çok önemli bir yeri vardır. Ancak bu devrimin meydana gelişi ve yapısı üzerine deişik yorumlar yapılmaktadır. Bunların bir kısmı meselenin sadece tek yanını alarak sonuçlara gitmekte, bir kısmı da olayları bütün yanlarıyla görmesine ramen, bunlar arasındaki diyalektik bağı kuramadığı için yarım kalmaktadır.

Ülkemizde de çoğu zaman Küba Devrimine yaklaşan bu dar sınırları aşamamıştır. Bu yüzden yorumların getirdiği farklılık, uluslararası planda meydana gelen sapmalara uygun bir biçimde ortaya konmuş, bazan fokoculuğun, bazan da küçük burjuva ihtilâlciliğinin kaynağı halinde gelişmiştir. Hatta bazan bu yorumlara «Sierra Maestra'da devrimi başaran bir avuç genç» anlayışı da eklenmiş ve Küba Devrimi gerçek kavramından uzakta, mistik bir havaya sokularak açıklanmıştır.

Oysa her devrim gibi, Küba Devrimi de kendi tarihi şartları içinde oluşmuş ve ülkede gelişen sınıf mücadelesinin maddi ortamı içinde şekillenmiştir. Bunun şu ya da bu faktörünü abartmak ve meseleye sadece o açıdan bakmak çok büyük yanlışlara yol açar. Geçtiğimiz dönemde, devrimci mücadele açısından böyle hatalar işlendi. Sürekli olarak örnek verilen Küba Devriminin sadece küçük burjuva yanı ortaya kondu ve onu oluşturan mücadele süreci soyutlanarak, tarihi şartları bir tarafa atıldı İşçi sınıfı sosyalistleri bu konuda süregelmiş yanlışları bulup çıkarmak ve doğru yorumlar getirecek sağlam bir bakış açısına ulaşmak zorundadır.

Küba'da kurtuluş mücadeleleri çok eski bir geçmişe dayanır. Sömürgeciliğe, baskıya ve zulme karşı sayısız ayaklanmalara girişen halkın örgütlenmesi geçen yüzyılın sonunda ortaya çıkar. İşçi sınıfının örgütlü mücadelesi ise ABD emperyalizminin egemen olduğu dönemde başlar. O günlerden 1950 lere kadar, emekçi halkın mücadelesini yürüten Halkçı Sosyalist Parti aynı zamanda sendikalarda da etkin olmuş ve sürekli bir gelişme göstermiştir. Her zaman illegal çalışmak zorunda olan partinin Küba işçi sınıfı içindeki yeri, öncülüğü tartışılmaz ve kesindir. Bu sayede gerek Batista döneminde ve gerekse ondan önce sürekli bir mücadele içinde olan işçi sınıfı ve emekçi halk, bunların sonucunda önemli tecrübeler kazanmıştır. Kırlarda ve şehirlerde halk içinde güçlü bir mücadele geleneği gelişmiş, ABD emperyalistlerine ve büyük toprak sahiplerine karşı başkaldıran köylülerin yanısıra toplumun diğer kesimleri de her dönemde hoşnutsuzluklarını dile getirebilmişlerdir. Şehirlerde yıllarca süren güçlü mücadele önemli deneylerin ortaya çıkmasını da sağlamış, örgütlü proleterya faşist diktaların terörüne karşı genel grevler ve gösterilerle başkaldırmış, kendi içinden binlerce kayıp vermiştir. Böylece halkın devrimci eylem olan yatkınlığı sayesinde, dağda yürütülecek gerilla mücadelesi kendine çok gerekli olan kitle deneyini hazır bulmuştur.

İktidarın ele geçirilmesinden sonra, devrimin sosyalizme ulaşmasında da Kübalı sosyalistler önemli görevler yüklendiler. Cezayir'de İktidarı alan küçük burjuvazi, milliyetçiliğin etkisiyle Komünist Partisine karşı cephe alırken, Küba'da devrimci küçük burjuvazi karşı-devrimin yokedilmesinde komünistlerle birleşebilmiştir. Sosyalizmin kurulmasında ise, örgütlenmesi, ideolojik yapısı ve kadrolarıyla devrime önemli katkılarda bulunmuş olan parti bütün kadrolarını devrimin emrine vermiş, Küba'da sosyalizmin sağlam temellere oturmasını sağlayacak maddi ortamın gelişmesini hızlandırmıştır. Devrimi yürüten küçük burjuva kökenli aydınlar bu diyalektik ilişki bağı içinde gelişerek marksizme ulaştılar. Bizzat Fidel Castro dağda iken marksist-leninist olmadığını, buna daha sonra vardığını söyler. Şu halde Kübalı muzaffer devrimcilerin gelişim sürecini, geliştiği ortamdan soyutlamak hatalıdır. Ancak, olayları bütünlük ve diyalektik ilişki bağı içinde görürsek doğru sonuçlara varmamız mümkün olabilir.

Castro ve Allende

Küba'daki devrimci süreci açıklarken, bütün bu özellikleri de unutmamak gerekir. Fidel Castro ve arkadaşlarının temelinde küçü kburjuva bir tepkiye dayanan çıkışları ise bu süreç içinde çok önemli bir noktadır. Çünkü bu noktadan itibaren tarihin akışı değişik bir biçimde seyretmeye başlar. Silahlı mücadelenin Küba Devriminin oluşumu içinde önemli ve hızlandırıcı bir etken olduğunu ve iktidarı ele almada tek yol olduğunu çok iyi kavramış olan Castro, işte bu anda büyük bir tarihi sorumlulukla hareket eder.

Yönettiği hareket, devrimin değişim ve sıçrama aşamasında önemli bir görevi yerine getirmekteydi. Onu bu noktadan tutup, ileriye götürecek atılım ise zaferi sağlayacaktı. Lenin, *«gerçek bir diyalektikçi, her gelişim aşamasında bir yığın görev arasından, ele alındığında geri kalan bütün görevler zincirini peşinden sürükleyecek olan en önemli halkayı bulup çıkarma yeteneğine sahip kişidir.»* der. İşte Fidel Castro ve arkadaşlarının başarısı buradadır. Gerçekten yığınla etken arasından, devrimi ilerletici halkayı bulup çıkarabilmek ve devrimi hedefine vardırma bütün diğer görevleri buna tabi kılarak yürütmek en canalıcı noktadır. Bolşevizmin başarısı da bu örnekle açıklanabilir. Gerçekten otokrasiye karşı mücadele veren yığınla parti ve grup arasında, Rus Sosyal Demokrat İşçi Partisinin bir grubu ve daha sonra ayrı bir parti olarak yer alan Bolşevizm, hareket içinde en önemli halkayı her zaman bulup çıkaran büyük önder Lenin ve güçlü örgütü sayesinde devrimi ilerletmeyi bilmiştir. Lenin, her dönemde, her şart altında görevin acil olarak dayattığı en önemli halkayı bile dağılmış yumağı çözecek ipi çekebilmiştir.

Başta da belirttiğimiz gibi Küba Devrimine tek yanlı ve küçük burjuvaca yapılan yaklaşımlar işçi sınıfı sosyalizmine ve dünya halklarının kurtuluş mücadelesine belirli ölçüde zararlar vermiştir. Ancak sosyal pratik ve hayatın yaratıcı diyalektiği bu sapmaları geçersiz kılmış ve bizzat Küba devrimcileri de yer yer düştükleri yanlış eğilimlerin geçersizliği süreç içinde kavramışlardır.

Küba Devrimi bütün Latin Amerika ülkelerinde hayranlıkla karşılandı. Bu ülkelerin devrimcileri de, aynı modeli izleyerek emperyalizmin kovulacağını savundular. 1967'de yapılan OLAS Kongresi ise bütün devrimci güçler arasında Latin Amerika devrimi konusunda ortak noktalar sağladı. Ancak bu kongrenin getirdiği formüller, gerçeğin sadece bir yanını gösterebilmiştir. Değişik görüşlerin savunulduğu bu kongrede işçi sınıfı açısından doğru olarak vurgulanan temel gerçek, Latin Amerika halklarının devrim yapma hakkı ve silahlı mücadele ilkesi olmuşutr.

Küba Devriminin bir yorumu, Debrayizm diye adlandırılan ve bir zamanlar küçük burjuva çevrelerde oldukça taraftar bulmuş olan görüştür. Proletarya partisini bürokratik ve hareketi engelleyici olarak görüp, reddeden, mücadelenin bağımsız gerilla birimleri (foko) tarafından yürütüleceğini savunan, politik liderliği yoksayıp, herşeyi askeri liderliğe bağlayan bu anti-marksist akım, kaynağını Küba Devriminin küçük burjuva yorumundan almaktadır. Fakat Kübalı devrimcilerin görüşleriyle, bir Fransız aydını olan Regis Debray'ın görüşleri arasında ortak hiçbir yan yoktur. Siyasi örgüt konusunda ise, başlangıçta belirsiz görüşlere sahip olan Kübalı devrimciler daha sonra Küba işçi sınıfının hayli güçlü örgütlenmesinin

(Devamı 5. Sayfada)

Küba devriminde partinin rolü

Küba işçi sınıfının örgütlenmesi ile Küba Komünist partisinin gelişmesi, birbirleri ile sıkı sıkıya bağıntılıdır. Küba'da Sendikacılık, sadece eğitim çerçevesinde kalmakla birlikte 186 lerde başlamıştır, Ancak gerçek «sendika» anlamındaki örgütler 20. Yüzyıla kadar yoktur. Bunun dışında kalanlar sadece daha 1890 larda sendikalar kuran ve Jose Marti'nin en büyük destekleyicileri olan tütün işçileridir. Hele şeker işçilerinin bütün hareketleri özellikle Amerika Birleşik Devletlerinin adayı işgalinden sonra şiddetle bastırılmıştır. Ancak Birinci Dünya Savaşından sonra Ada'da İspanyol göçmenleri gelmiş ve fabrikalara bir ölçüde anarko-sendikalizmi getirmişlerdir.

1925 de diktatör Machado iktidara geldiğinde sendikalardaki bütün militan liderleri temizlemiştir, ancak Küba Komünist Partisi (PSP) de aynı yılda kurulmuş, Ve yıllar boyu örgütlü olarak kalabilen tek parti olmuştur. Bundan sonra geçen 10 yıl içinde, Küba işçi sınıfı büyük buhranın etkisinde iktisadi açıdan adeta çökmüştür. Ancak zaten büyük bir potansiyele sahip olan Küba işçi sınıfı, özellikle kırsal bölgelerde Komünistlerin çalışmalarıyla kısa zamanda politik alanda büyük bir güç haline gelmiştir.

Komünist partisinin çalışmalarıyla politik bir güç haline gelen Küba işçi sınıfı, 1933 devriminde başlıca önemli unsur olmuş, kırsal bölgelerde 30 şeker fabrikası işçiler tarafından işgal edilmiş ve bazılarında işçi sovyetleri kurulmuştur. Ocak 1934 de Komünistlerin kontrolünde olan Dördüncü Ulusal İşçi Kongresinin 400 bin üye vardı. Ancak 1934-35 karşı devriminde Batista'nın iktidara gelmesiyle sendikalar dağıtılmış, 1935 büyük genel grevi kırılmıştır. Bundan sonra sendika ve toplu sözleşme hakları ancak 1940 Anayasasında tanınmıştır.

1938 yılında Komünist partisinde reformist kanat hakim görünmektedir. Belkide bu yüzden Batista aynı yıl Partinin legal olarak çalışmasına izin vermiştir. Bu yıllarda parti içinde 1935 yenilgisinin yılgınlığı görülmektedir, Fakat parti bundan sonraki yıllarda yine büyük bir hızla toparlanmaya başlamış, İkinci Dünya Savaşı yıllarında Batıdaki birçok Komünist partisinin aksine militan bir iktisadi politika yürütmüş, özellikle şeker işçileri arasında grevler birbirini izlemiş, bir çok başarılar elde edilmiştir.

Komünist partisinin önderliğindeki Küba İşçi Konfederasyonu (CTC) 1944—45 arasında örgüt ve üye sayısı bakımından çığ gibi büyümüştür. Bu arada Dünya bankasının Küba hakkında yayınladığı bir raporda bile Komünistlerin «üstün çalışkanlıkları, davaya bağlılıkları, eğitimleri ve taktik yetenekleri ile Küba işçi hareketinde tam bir egemenlik kurdukları» bildiriliyordu. Bu başarıda Komünist partisi genel sekreteri Lazaro Pena'nın rolü büyüktü.

Ancak bu durum 1947 ye kadar sürmüş, bu yılda Amerika Birleşik Devletleri hükümetinin Küba hükümetine yaptığı baskı sonunda büyük bir anti-komünizm kampanyası açılmış ve özellikle Kübada büyük yatırımları olan Amerikan egemen sınıflarının yardımıyla Küba gerici sınıfları CTC'deki komünist liderlerin, çeşitli yollarla teker teker «temizlemeyi» başarmışlardır. Ancak CTC de komünistlerin bıraktığı miras olan militan bir sendikacılık ezilememiş, bunun üzerine komünistlerin sendikaları tekrar ellerine geçirmeleri tehlikesine karşı, hükümet CTC'ye istediği hakları vermekte devam etmiştir. Bütün bunlara rağmen en kötümser tahminlere göre bile, Küba'nın örgütlü işçi sınıfının yüzde 25'i devrimci olarak kalmıştır, Ada'daki 120 mahalli şeker fabrikasından 40 ını komünistler ellerinde tutmayı başarmışlardır. Özellikle kırsal bölgelerde Komünist partisinin büyük çapta etkenliği sürmüştür.

Komünistlerden «arındırılmış» CTC ise hükümetin desteğinde bol bol iktisadi haklar elde etmekte, fakat işçi hareketlerinin «siyasi» niteliğe «bürünür gibi» göründüğü an hareket sindirilmekteydi. Bütün bunlara rağmen Küba işçi sınıfı daima büyük bir hareketlilik içindeydi.

1950 lerde illegal olarak faaliyet gösteren Küba Komünist Partisi, yapısındaki reformist unsurları temizlemiş ve tam bir işçi sınıfı partisi haline gelmiştir. Yoğun bir örgütlenme hareketi sürdürmektedir, özellikle kırsal bölgelerde bir çok grevleri başarıyla sürdürmüştür.

Komünist partisinin özellikle şeker ve petrol işçileri, banka memurları arasında çalışan geniş ve fedakâr kadroları vardı. Devrimden sonra Kastro önemli mevkilere komünistleri atamakta gecikmemiştir. Komünist partisinin, disiplinli, iyi örgütlenmş, dürüst, uzman kadrolarını Kastro ile birlikte sosyalist Küba'nın kuruluşunda seefrber etmesi, Küba için büyük bir ümit kaynağı olmuş ve Kastro komünist partisi ile tam bir işbirliği içine girmiştir.

Kastro ve arkadaşları 1959 devrimini gerçekleştirdikleri sırada, Küba Komünst partisinin üyesi değildirler. Ancak Kastro, Kübaya çıktığında, yıllarca Komünist partisinin iktisadi, ideolojik ve siyasi bir mücadele verdiği bir toprak bulmuştur. Son derece hareketli ve önemli bir kısmı bilinçli olan işçi sınıfı, hem kırlık bölgelerde hemde şehirlerde Kastro'nun yanında olmuş, Küba Komünist Partisinin kadroları devrimin yerleşmesinde ve kökleşmesinde birinci dereceden önemli rol oynamışlardır. İşte Küba devrimi, bu toprak ve bu miras üzerine kurulmuştur.

1960 ÖNCESİ SOL HAREKETİN ELEŞTİRİSİ

MDD ve partisiz devrimcilik

Döne döne tekrarladığımız gibi, emekçi halk hareketinin başarıya, yani İKTİDARA ulaşmasının biricik şartı işçi sınıfının öncülüğüdür. İşçi sınıfının öncülüğü ise lafla değil, İŞÇİ SINIFININ BAĞIMSIZ DEVRİMCİ POLİTİKASI ile gerçekleşir. Ve işçi sınıfının bağımsız devrimci politikasını kişiler, dergiler, grupçuklar değil, İŞÇİ SINIFI PARTİSİ çizer. Eğer Parti yoksa, işçi sınıfının bağımsız devrimci politikasından da, işçi sınıfı öncülüğünün gerçekleşmesinden de sözetmek anlamsız kalır, kuru sözden öteye gidemez.

MDD, TİP'e karşı TİP dışından bir muhalefet olarak başlayıp, zamanla TİP tabanındaki militan güçlerden de destek sağladığı halde, muhalefetini strateji tartışmaları üzerine yoğunlaştırmakla kalmış. Türkiye Sosyalist Hareketinin en acil sorunu olan ÖRGÜTLENME ve dolayısiyle PARTİ meselesini önemsememiş, İŞÇİ PARTİSİ sorununu bilinmedik bir tarihe ertelemiştir.

MDD hareketi, ilk günden beri, şehir ve köy emekçilerinin demokratik devrimdeki önemli yerlerini ve yer yer devrimdeki hegemonyasını belirtmekle birlikte, bu kitlelerin örgütlenme sorununun uzun bir süre alacağını hesaba katarak, «küçük burjuva bürokrasisinin *devrimci* misyonu»na büyük önem vermiş. Ve proletaryanın örgütlenmesi yolundaki önemli engellerin aşılması için, bu gücün bir süre için buldozerlik görevi üsteleneceğini ileri sürmüştür.

Gerçekten demokratik Türkiye ve örgütlenme

MDD hareketi, ilk biçimlenişiyle varolduğunda «*Tam Bağımsız ve Gerçekten Demokratik Türkiye*» sloganını ortaya atmıştı. Devrimin bağımsızlık görevleri «anti-emperyelist» görevler, demokratik görevleri ise, gene anti-emperyalizmin bütünleyicisi olan «anti-feodal» görevler olarak belirtilmekteydi.

Örgütlenme konusunda ise MDD, Türkiye'de *gerçekten demokratik* bir ortamın varolmasını, Ceza Kanunu'nun 141-142. maddelerinin kalkmasını öngörmekteydi. Bunun dışında, 141 ve 142. maddeler var oldukça, ancak «sosyalistçilik» oynanabileceğini savunmaktaydı:

«*Türkiyede henüz biz, demokrasi uğruna, gerçek özgürlük uğruna savaşın başındayız. Anayasanın halk yararına yorumlanarak uygulanması ve biçimsel parlamentarizmin gerçek demokrasiye dönüştürülmesi işi henüz başarılması gereken önümüzdeki iştir. Bugün ancak 141 ve 142. maddeler gölgesinde solumsu particiliğe izin vardır. Gerçek demokrasiye bağdaşmayan bir tutum Türk solunun tüm bölümlerinin örgütler biçiminde ifadesine engel olabilmektedir. Türkiye'de gerçekten demokratik ortamın henüz yaratılmamış oluşu gerici güçlerin işini kolaylaştırmakta milliyetçi safları zayıflatmaktadır. Onun için, özgürlük uğruna, gerçek demokrasi uğruna savaş, her Türk yurtseverinin savaşıdır. TÜRK SOLU bu savaşta yerini almakta kusur etmeyecektir.*» (Türk Solu, Sayı 1, «Niçin Çıkıyoruz»)

Burada, bir paragraf içinde üç defa vurgulandığı gibi, örgütlenme meselesi GERÇEK DEMOKRASİ ortamına bırakılmaktadır. Bir marksist için *gerçek demokrasi*, ancak işçi sınıfı öncülüğünde emekçi halk iktidara geldikten sonra gerçekleşebilir. Yani bilimsel olarak bir tek gerçek demokrasi kavramı vardır, o da halkın kendi öz demokrasisidir. Bu demokrasi ise maddî temelini *işçi sınıfı demokrasisinden* alır.

Devrimin gerçekleştirilmesi ve gerçek demokrasinin kurulması, küçük burjuvaların «tarihsel misyonu» değil, işçi sınıfının bilimli ve örgütlü ÖNCÜ MİSYONUDUR. Bilime göre ASIL TARİHİ MİSYON, İŞÇİ SINIFININ MİSYONUDUR.

Fakat mücadelenin ve devrinin sınıf karakteri, yani halk sınıfları karakteri, işçi sınıfı karakteri önemsenmezse, devrimin demokratik görevleri bir burjuva devrimiymiş gibi konulur. Demokrasi meselesi 141, 142 vb. maddelerin kalkıp siyasî özgürlüklerin gerçekleşmesine bağlanır. Çünkü ne kadar proletarya hegemonyasından sözedilirse edilsin, MDD, ilk sunuluş biçimiyle, işçi sınıfı dışındaki bazı güçlerin gerçekleştireceği bir Milli Demokratik Devrimi amaçlamakta, emekçi yığınların, bu güçleri desteklemesi istenmekteydi. Devrimde öncülük ve hegemonya bir pazarlık meselesi olmadığına göre, küçük burjuva bürokrasisi anti-emperyalist ve anti-feodal engelleri kaldıracak ve bu arada işçi sınıfının da bağımsız örgütlenmesi gerçekleşecek, süreç içinde işçi sınıfı öncülüğü ele geçirerek, iktidara gelecek ve sosyalizmi gerçekleştirecekti!..

141-142 ve gerçek demokrasi

MDD çizgisinin gerçek demokrasi anlayışı 1970'de şöyle eleştiriliyordu.

«O sözde «*devrimci*» gevezelikler arasında sıkıştırdığın eğilim hep şudur:

«*Durum: Filipin demokrasiciliği şartlarında bütün milli güçler gibi, proleter devrimci hareketin temsil ettii güç te kendi ÖZ SİYASİ ÖRGÜTÜNDEN YOKSUNDUR, ve sahte demokrasiciliğin sınırlarını aşıp DAHA DEMOKRATİK bir ortama varmak için gerekli mücadeleyi vermedikçe, bu YOKSUNLUĞUMUZ SÜRECEKTİR.*» (a.y.) [Aydınlık, sayı 15]

Proletarya Partisi için hangi «*Daha Demokratik ortamı*», kimden; nasıl bekleyeceksin?

Kimin evi soruluyor? «*Kanlı Pazarları, Konya, Kayseri, Tunceli vb. irtica hareketlerini, devrimci öğrenci avları'nı, köylü (İşçi) hareketlerini kanla bastırmayı*» (a.y.) sayan sensin. Bu somut gerçeklikler önünde «*Daha demokratik bir ortam*» beklemek, «*Proletaryanın devrimde hegomonya olanaklarını DOĞRU OLARAK SAPTAMAK*», «*Hareketin saflarında adil bir hiyerarşi kurmaya çalışmak, şehir ve köy emekçilerini SORUMLU Militanlar olarak saflara katmak için çaba harcamak, oportünistlerle pazarlıklara kesinlikle yanaşmamak*» (a.y., 165. Majüskülleyen H.K.) *Proletaryanın Siyasi Partisi* olmaksızın ciddiye alınabilir mi?»

(Devrim Zorlaması, Dr. H. Kıvılcımlı, sayfa 205-206)

MDD ilk konuluş biçimiyle, Gerçekten Demokratik Türkiye'de 141 ve 142 nin olmayacağını fazlasıyla vurgulamıştı. Aslında, Milli Demokratik Devrimden amaç, işçi sınıfı demokrasisi olsaydı, halkın gerçek demokrasisi olsaydı, bu vurgulamaya gerek yoktu. Çünkü, Batı'daki pek çok burjuva demokrasisinde 141 ve 142 türünden kanun maddeleri olmadığı halde, o burjuva demokrasilerinin gerçek demokrasiyle ilgisi yoktur. O demokrasiler, faşizmin de tohumlarını barındıran, özde birer burjuva diktatoryasıdırlar. Başlangıçta işçi sınıfının tartışılmaz öncülüğünden kopuk bir «devrim»i öngören MDD, «devrim»in devlet ve iktidar temelini, yani işçi sınıfı ve emekçi halk karakterini kavrayamadığı ya da önemsemediği için, çağımızda SOSYAL DEVRİM problemini bilimsel olarak ele alamadığı için, devrimin, demokratik görevlerini abartırken, kaçınılmaz olarak burjuva demokrat karakterini de abartmıştır.

141 ve 142. maddeler elbette işçi sınıfının, tüm emekçi halkın tüm demokratik güçlerin şiddetle ve sonuna kadar karşısında durduğu, kalkması için mücadele edeceği, gerici faşist maddelerdir. Ama 141 ve 142 nin kalkmasını «gerçekten demokratik Türkiye» nin gerçekleşmesinin önşartları olarak görmek devrim meselesini anlamamak demektir. Türkiye'ye, gerçek demokrasi, yani halkın öz demokrasisi gelmeden de 141 ve 142 kalkabilir; işçi sınıfı ve emekçi halk kendi aktif mücadelesiyle bu maddelerin kalkmasını veya uygulanmamasını elde edebilir, ama 141 ve 142'nin kalkması gerçek demokrasinin geldiği anlamını taşımaz. MDD ilk sunuluş biçimiyle siyasi örgütlenme için 141 ve 142'nin kaldırılmasına büyük bel bağlamıştı:

«*Ama niçin bu böyledir? Çünkü henüz Türkiye'de gerçek bir özgürlük ortamı yoktur. Çünkü gerçekten demokratik Türkiye'yi kurma işi henüz başarılması gereken önümüzdeki bir görevdir. Çünkü Türkiyede şu anda ancak 141 ve 142 ci maddeler gölgesinde sosyalistçilik oynamaya izin vardır.*» (Mihri Belli, Türk Solu, 2.4.1968)

Gene aynı dönemde, kuyrukçuluğun şampiyonluğu için yarışan bir akademisyen de, Milli Demokratik Devrimin çok önemli üst yapı görevleri arasında 141 ve 142 ci maddenin kaldırılmasını görüyordu:

«*İlk işimiz bağımsız ve demokratik Türkiye'yi kurmaktır. Bağımsızlık ve demokrasinin muhtevasını doru olarak belirlemeliyiz. Yoksa bamsızlık ve demokrasi, boş kavramlar olur. Yani komprador burjuvazi ve feodalite tasfiye edilmektedir. Bunun için NATO'dan çıkmamız zorunludur, Üsler tasfiye edilmelidir. Milli kültürümüz üzerinde emperyalist etkilerin kesin olarak kökünden yokedilmesi lâzımdır, Bütün bunların yanısıra, ikili ittifaklar kaldırılmadıkça Türkiye bağımsız bir ülke olamaz.*

İkinci hedefimiz ise, gerçekten demokratik bir Türkiye'dir. Meselâ 141 ve 142' ci maddelerin olmadığı herkesin özgürce görüşünü söyleyip ve savunduğu bir Türkiye».

(Doğu Perincek Şark Solu, 31, 11. 6. 1968) (Açık Oturum)

Partisizliğe övgü

MDD ilk ortaya çıkışıyla, sadece «Partisiz devrimcilik» yapmakla kalmamış. aynı zamanda partisizliği de çeşitli şekillerde savunmuştur. Bu tavır, daha ilk günden beri açıkça gözükmekteydi ve Güçbirliği meselesi, Parti ve ÖRGÜTLENME meselesinin üstüne çıkarılıyordu:

«*Bir siyasi örgütle ilişiğimizin bulunmaması, emekçi Türk halkının sınıf çıkarlarının doğru saptanması ve gerektiği gibi savunulması dışında hiçbir kişisel siyasî amaç gütmeyişimiz ve bugünkü burjuva parlamentarizmi ortamında küçük politikacılığın gerçek devrimci bir tutumla bağdaşmadığını iyice kavramış olmamız bizim Türk Solunda güçbirliğini gerçekleştirmede önemli katkılar da bulunmamız şanslarını artıran etkendir.*» (17.11.1967 Türk Solu)

Güçbirliğini gerçekleştirmeğe getirilecek önemli katkılarda, en önemli etken olarak Türk Solu'nun *bir siyasi örgütle ilişkisi olmaması* gösterilmektedir.

Bu tavır daha sonra da devam etmiştir:

«*Burada emekçi halktan mütevazi bir vatandaşın sözlerini aktarmanın gereği var: Şöyle demiştir vatandaş: 'Türkiyede bir parti var, bütün gerçek yurtseverler, bütün gerçek devrimciler o partidendirler. Toplum polisinin saldırılarına göğüs geren gençler o partidendirler. Henüz hepsi farkında olmasalar bile toprak için savaşan köylüler o partidendirler, sendika ağalarına rağmen direnen işçiler o partidendirler, gecekonduları yıkılan fakir fukara o partidendirler. Devrimci kitapları yayınlayan, yazılar yazan bu yüzden hapishanelere düşen aydınlar o partidendirler. O partidir Komer'i kovan! 6. filonun gelmesine engel olan. Son zamanlarda Türkiye tarihini yazan o parti olmuştur. Ve öyle görülüyor ki Türkiye tarihini bundan sonra da hep o parti yazacaktır. Ama o partinin meclis te bir milletvekili bile yoktur. İşte kardeşler ben o partidenim.»*

Vatandaşın, parti diye adlandırdığı şey hiç şüphe yok ki, bütün Millici güçlerinin kendi öz örgütleriyle katılacakları Devrimcilerin ulusal cephesinden, kuruluşu tarihi bir zorunluluk olan devrimci güçbirliğinden gayrısı değildir. Ve devrimci gençliğin vatandaşın sözünü ettiği bu «Parti»nin tarihi bir rol oynamasında katkıları büyük olmuştur. Bu katkılar içinde belki de en önemlisi sahte sosyalizmin, oportünizmin maskesinin düşürülmesidir.» (Türk Solu, Başyazı' Türkiye'de bir parti var, 17-12 1969).

Böylece, partisiz güçbirliğinin, nasıl da parti gereğinin üzerine çıkarıldığını bu iki örnek, fazlasına gerek olmayan şekilde göstermektedir.

Parti sorununda zikzaglar

MDD, sonraları güçlenip gençlik kitlelerinden destek görmeye başladıktan sonra, «TİP' ele geçirirsek, TİP, işçi sınıfının öz örgütü olur» demiştir. Ama TİP'de de tutarlı bir muhalefet sürdürülmemiştir. Muhalefetin merkezileştirilip organize edilmesine çalışılmamış, çoğu kez, sonu gelmez papağan tekerlemelerine dönüştürülen strateji tartışmaları ile pek çok iyi niyetli TİP üyesi bezdirilmiş, muhalefetin parti disiplini içinde yürütülmesine dikkat edilmemiş, muhalefetin başarıya gitmesinin yolunun strateji kesmekten, yani lâf ebeliğinden değil, parti çalışmasından parti eylemlerinin önde gelen örnek militanları olmaktan geçtiği göz önünde tutulmamış, TİP yöneticilerinin çeşitli kongre «taktik»lerine karşılık «devrimci terör»le cevap vermenin mubah olduğu savunulmuş, hadiseli kongrelerden sonra, basılarak ele geçirilen parti teşkilâtları da, kapısına kilit vurularak örgütün ne denli «önemsendiği» (!) fiilen isbat edilmiştir.

Partisiz mücadele anlayışı MDD'nin en güçlü olduğu en geniş tabana sahip bulunduğu sıralarda «*Proleter Devrimci hareketimiz güçleniyor*» sloganları altında yerleştirilmiş, ve Parti, örgüt sorununu çözmek konusunda bir çaba sarfedilmemiştir. Mihri Belli, o sıralarda, seçimlerde MDD'cilerin tavrının ne olmasına gerektiği ne değinerek şunları söylüyordu:

«*Türkiye emekçilerinin gerçek Sosyalist Partisi ancak tüm devrimci çevreler bunun gereğine inandıkları zaman kurulur.*» (Türk Solu, 16.9.1969)

Bu tarihten üç ay kadar sonra, MDD «saflarındaki» ayrılık su yüzüne çıkıp bir grup, Aydınlık dergisinden uzaklaştırılınca, ve Aydınlık Sosyalist Dergi'ye ilâveten, bir de Proleter Devrimci Aydınlık dergisi doğunca, MDD sorumluları partisizliğin getirdiği sonuçların farkına varmışlar, fakat gene de çözüm arama yoluna gitmemişlerdir. Bölünmenin açığa çıktığı sayıda Mihri Belli şunları söylemekteydi:

«*Proleter devrimci partimiz yoktur ve dolayısıyle o partinin saflarımızda sağlayabileceği tam anlamıyla ilke birliği ve disiplin ortamından yoksunuz. Sol kanatta dağınıklık ve her kafadan bir ses çıkması durumu, tam bir devrimci güç birliği ortamının kurulmasını engellemektedir. Yalnız genel olarak sol kanatta değil, özel olarak proleter devrimci saflarda bile tam bir ilke birliği ve dayanışmadan söz etmek aşırı iyimserlik olur.*

Şöyle bir durumla karşı karşıyayız: Filipin demokrasiciliği şartlarında bütün millici güçler gibi proleter devrimci hareketin temsil ettiği güç de kendi öz siyasi örgütünden yoksundur, ve sahte demokrasiciliğin sınırlarını aşıp, daha demokratik bir ortama varmak için gerekli mücadeleyi vermedikçe bu yoksunluğumuz sürecektir. Elbette ki bu gerçeği ifade etmek proletaryanın ancak gerçek demokraside partisini kurabileceği yolundaki beyanlara katılmak değildir. Gerçek demokrasiyi proletaryanın örgütlü mücadelesi gerçekleştirecektir. Ama bu mücadeleyi verebilmek için proleter devrimci hareketin saflarında hiç bir çatlağa yer vermeyen ilke birliğini ve dayanışmayı gerçekleştirmek zorundayız.

Proleter devrimci parti olmaksızın saflarımızda ilke birliğini ve disiplini gerçekleştirmek. Bu çok zor bir iştir, ama bu zor işi başarmak görevimizdir. Bu görevi yerine getirmekle göstereceğimiz başarı, Türkiye proleteryasının ve yoksul köylüsünün kendi öz siyasi örgütüyl etarihi gelişmemizi etkileyeceği gerçekten demokratik ortamın yaratılması sürecinin uzun ya da kısa olacağını tayin edecektir» (Aydınlık, Ocak 1970, İlkelerde Birlik Şarttır.)

Böylece partisizliğin saflardaki dağınıklığına sebep olduğunu söyledikten sonra, partinin kurulması için saflarda bir çatlak olmaması gerekir gibilerden «yumurta mı tavuktan, tavuk mu yumurtadan» mantıklarına başvurulmuştur. Aradan geçen iki yıl, MDD'ye «gerçek demokrasi»yi ancak proletaryanın örgütlü mücadelesinin gerçekleştireceği gerçeğini öğretmiş, ama bu örgütün yaratılması yolunda yine de hiç bir adım attırmamıştır. Tersine örgütsüzlük anarşisi yayılmış, örgütsüz mücadelede, «saflarımızı çelişleştirelim», «proleter devrimci safları sıklaştıralım», «Halkımızın milli demokratik devrim mücadelesini güçlendirelim» gibilerinden görünüşte güzel fakat parti olmadığı için kof laflar edilmiştir.

Ve MDD hareketi, ideolojisinin doğal yansıması olan «partisiz devrimcilik» batağına gün geçtikçe daha bir gömülerek, «proleter devrimci saflarda ilke birliğini ve disiplini» asla gerçekleştirememiştir.

Marksizmin üç kaynağı ve üç temel bölümü

V.İ.U. LENİN

Marx'ın doktrini, tüm medenî dünyada, marksizmi «zararlı bir tarikat» sayan (liberal veya resmî) tüm burjuva biliminin kinini ve garezini uyandırıyor. Başka bir tavır da zaten beklenemez. Çünkü sınıf mücadelesi temeli üzerine kurulu bir toplumda, «tarafsız» toplum bilimi olamaz. *Bütün* liberal ve resmî bilim, şu veya bu şekilde ücretli köleliği savunur. Oysa marksizm, ücretli köleliğe karşı amansız bir savaş açmıştır. Ücretli kölelik üzerine kurulmuş bir toplumda, tarafsız bir bilim beklemek; işçilerin ücretini artırmak için sermayenin kârlarını azaltmanın uygun düşüp düşmeyeceği konusunda, fabrikatörlerden, «tarafsız» olmalarını istemek kadar çocuksu bir saflıktır.

Dahası da var: Felsefenin ve toplum biliminin tarihi, marksizmin kendi içine kapanmış. kemikleşmiş ve evrensel medeniyetin gelişme yolundan ayrılmış bir doktrin anlamındaki tarikatçılığa benzeyen hiçbir yanı olmadığını, bütün açıklığıyla gösteriyor. Aksine Marx'ın dehası, ilerlemiş insanlığın çoktan ortaya attığı soruları cevaplandırmış olmasındadır. Marx'ın doktrini felsefenin, ekonomi politiğin ve sosyalizmin en seçkin temsilcilerinin doktrinlerinin doğrudan ve dolaysız devamı olarak doğdu.

Marx'ın doktrini güçlüdür, çünkü doğrudur. Uyumlu ve eksiksizdir: İnsanlara batıl itikatlarla, gericilikle, burjuva zulmünün yasaklarıyla uzlaşmaz, tutarlı bir dünya kavrayışı verir. Marksizm, insanlık, 19. yüzyılda en iyi, en üstün ne yaratmışsa, tümünün: Alman felsefesinin, İngiliz Ekonomi politiğinin ve Fransız sosyalizminin meşru varisidir.

Marksizmi oluşturan bu üç bölüm, marksizmin bu üç kaynağı üzerinde kısaca duracağız.

Marksizmin felsefesi *materyalizmdir*. Tüm Avrupa modern tarihi boyunca, ve özellikle 18. yüzyılın sonunda, ortaçağın bütün kalıntılarına karşı, düşünce ve kurumlardaki feodal yapıya karşı nihaî bir savaş sürdürülen Fransa'da, materyalizm, doğa bilimlerinin bütün öğretilerine sadık, batıl itikatlara, taassuba vb. düşman biricik tutarlı felsefe oldu. Bu yüzden, demokrasi düşmanları tüm güçleriyle materyalizmi «çürütmeye», ona iftira etmeye, onu gözden düşürmeye çalıştılar. Onlar, eninde sonunda din'in savunulması ve korunmasına varan felsefî idealizmin değişik biçimlerini savunuyorlardı.

Marx ve Engels, azimle, felsefî materyalizmi savundular ve birçok defalar bu temel doktrinin ışığında, sapmaları ve yanılgıları sergilediler. Görüşleri, «Komünist Partisi Manifestosu» gibi, her bilinçli işçinin başucu kitaplarından olan, Engels'in «Ludvig Feuerbach» ve «Anti-Dühring» adlı eserlerinde en büyük açıklık ve ayrıntılarıyla ortaya kondu.

Marx, 18. yüzyıl materyalizmiyle yetinmedi. Felsefeyi daha da ileri götürdü. Klasik Alman Felsefesinin, özellikle Feuerbach'ın materyalizmine vardıran Hegel sisteminin kazançlarıyla zenginleştirdi. Bu kazanımların belli başlısı diyalektiktir. Yani en tam, en derin, dar görüşlülükten en arınmış şekliyle evrim teorisi; bize maddenin sürekli gelişme içindeki görüntüsünü sunan insan bilgilerinin göreliği (rölativitesi) teorisidir.

Doğa bilimlerinin son buluşları, (Radyum, elektronlar, elemanların dönüşümü), burjuva filozoflarının kendi doktrinlerine ve eski çürümüş idealizmlerine tekrar tekrar «yeniden» dönüşlerine rağmen, Marx'ın diyalektik materyalizmini çok güzel doğruladı.

Marx, felsefî materyalizmi derinleştirerek ve geliştirerek, mantıkî sonucuna vardırdı ve felsefî materyalizmi tabiatın açıklanmasından *insan toplumunun* açıklanmasına vardırdı. Marx'ın *tarihî materyalizmi*, bilimsel düşüncenin en büyük zaferi oldu. O zamana dek, tarihin ve politikanın kavranmasında egemen olan keyfiliğin ve karışıklığın yerine fevkalâde uyumlu ve tutarlı bir teori geçti. Bu teori, bir sosyal organizasyon biçiminden, üretici güçlerin gelişmesiyle daha ileri bir toplumsal kuruluşun nasıl çıktığını ve geliştiğini, (örneğin feodalizmden kapitalizmin nasıl doğduğunu) gösteriyordu.

İnsan bilgisi, insanın dışında varolan tabiatı, yani gelişmekte olan maddeyi yansıttığı gibi, insanın toplumsal bilgisi de, yani değişik felsefî, dinsel, politik kanı ve doktrinleri de, toplumun ekonomik rejimini yansıtır. Politik kurumlar, ekonomik bir temel üzerinde üst yapı olarak yükselirler. Örneğin modern Avrupa devletlerinin değişik politik biçimlerinin, burjuvazinin proletarya üzerindeki hakimiyetini kuvvetlendirmeye nasıl yaradığını görüyoruz.

Marx'ın felsefesi, insanlığa ve özellikle işçi sınıfına güçlü bilgi araçları vermiş, yetkin bir felsefî materyalizmdir.

Marx, ekonomik rejimin üst yapının temelini meydana getirdiğini tesbit ettikten sonra, dikkatini özellkle, bu ekonomik rejimin incelenmesine yöneltir. Marx'ın temel eseri *Kapital*, modern, yani kapitalist toplumun ekonomik rejiminin incelenmesine ayrılmıştır.

Marx'dan önceki klasik ekonomi politika, en gelişmiş kapitalist ülke olan İngiltere'de doğdu. Adam Smith ve David Ricardo, ekonomik rejimi incelerken *emek-değer teorisinin* ilk kurucuları oldular. Marx, onların eserini devam ettirdi. Bu teoriye, tamamıyla doğru, bilimsel bir temel getirdi ve tutarlı bir şekilde geliştirdi. Tüm meta'ların değerinin, onun üretimi için gerekli sosyal iş zamanı ile belirlendiğini gösterdi.

Burjuva iktisatçılarının eşyalar arasında ilişki gördüğü yerde, (bir metanın başka bir meta ile değiştirilmesi) Marx, insanlar arasında ilişkiler buldu.

Meta'ların değişimi, tek tek üreticiler arasında «pazar» vasıtasıyla gerçekleştirilen bağı ifade eder. Para, tek tek üreticilerin bütün ekonomik hayatlarını ayrılmaz bir bağ ile bağlayarak, bu bağın gittikçe sıkılaştığını ifade eder. Sermaye bu bağın sürekli gelişiminin ifadesidir: İnsanın işgücü bir meta haline gelir. Ücretli işçi, işgücünü, toprağın, fabrikanın, kısacası üretim araçlarının sahibine satar. İşçi, işgücünün bir kısmını, kendisinin ve ailesinin masraflarını karşılamak için (ücret), diğer kısmını ise karşılıksız çalışarak kapitalist sınıfın zenginlik ve kâr kaynağı olan *artı-değer*'i kapitalist hesabına yaratmak için kullanır.

Artı-değer teorisi, Marx'ın ekonomik teorisinin temel taşını oluşturur.

İşçinin çalışmasıyla yaratılan sermaye, işçiyi ezer, küçük patronları iflas ettirir ve bir işsizler ordusu yaratır. Endüstride büyük üretimin zaferi, ilk bakışta görülür; aynı olguyu tarımda da görürüz. Büyük kapitalist tarım işletmelerinin üstünlüğü artarken, makine kullanımı yaygınlaşır; köylü işletmeleri, malî sermayenin ilmeğinin daraldığını görürler ve geri tekniklerin boyunduruğu altında gerileyip iflas ederler. Tarımda küçük üretimin gerilemesi farklı biçimler alır ama gerileme tartışılmaz bir olgu olarak kalır.

Küçük üretimi yıkan sermaye, işin verimliliğini artırmaya ve büyük kapitalistlerin birlikleri için tekel (monopol) durumları yaratmaya yöneliyor. Üretimin kendisi de giderek daha fazla sosyalleşiyor. Yüzbinlerce, milyonlarca işçi sıkı sıkıya bağıntılı bir ekonomik organizma içinde toplanmış durumda. Halbuki bir avuç kapitalist ortak çalışmanın ürününe el koyuyor. Üretimin anarşisi büyüyor: Buhranlar, çıkış yollarının aranması için çılgınca bir yarış, ve bütün bunların sonucunda geniş kitlelerin yaşamalarını saran güvensizlik...

Kapitalist rejim, bir yandan işçilerin sermayeye bağımlılığını artırırken bir yandan da ortaklaşa çalışmanın büyük gücünü yaratıyor.

Marx, kapitalizmin gelişmesini. bezirgân ekonominin ilk belirtilerinden, basit değişimden en ileri biçimlerine, büyük üretime dek incelemiştir.

Ve, yeni yada eski, bütün kapitalist ülkelerin deneyleri, her yıl, daha fazla işçiye, Marx'ın doktrininin doğruluğunu açıkça gösteriyor.

Kapitalizm bütün dünyada zafer kazandı, ama bu zafer emeğin sermayeye karşı zaferinin sadece bir başlangıcıdır.

Feodal rejimin yıkıldığı ve «*özgür*» kapitalist toplum gün ışığına çıktığı zaman, bu özgürlüğün emekçiler için yeni bir zulüm ve sömürü sistemi olduğu hemen görüldü. Ardından, bu zulmün ve zulma karşı başkaldırmanın yansıması olarak çeşitli sosyalist doktrinler çıkmaya başladı. *İlkel* sosyalizm *hayalî* bir sosyalizmdi. Kapitalist toplumu eleştiriyor, mahkûm ediyor, lanetliyordu; onu devirmeyi düşlüyor, daha iyi bir rejim hayal ediyordu; zenginleri sömürünün gayrı ahlâkî olduğuna inandırmaya çalışıyordu.

Hayalî sosyalizm gerçek bir çıkar yol gösteremezdi. Ne kapitalist toplumda ücretli köleliğin yapısını açıklayabiliyor, ne bu toplumun gelişiminin kanunlarını bulabiliyor, ne de yeni toplumun yaratıcısı olabilecek *toplumsal gücü* kavrayabiliyordu.

Yine de, bütün Avrupa'da, özellikle Fransa'da, feodalitenin, toprak köleliğinin yıkılışına eşlik eden fırtınalı devrimler, her gün daha büyük bir açıklıkla sınıf mücadelesinin, gelişmenin temeli ve hareket ettirici gücü olduğunu gösteriyordu.

Hiçbir siyasal özgürlük, feodaller sınıfından şiddetli bir direnişle karşılaşmadan kazanılmadı. Hiçbir kapitalist ülke, toplumun farklı sınıfları, ölümüne bir savaşta karşı karşıya gelmeden, az çok özgür ve demokratik bir temel üzerine kurulamadı.

Marx'ın dehası, dünya tarihinin, içinde taşıdığı dersi açıklamasında ve tutarlı bir şekilde uygulama alanına aktarmasındadır. Bu ders: *sınıf mücadelesi* doktrinidir.

İnsanlar, cümlelerin, demeçlerin, ahlâkî, dinî, politik ve sosyal vaadlerin ardında şu veya bu sınıfın *çıkarlarını* ayırdetmeyi öğrenmedikçe, politikada ya kendi kendilerini kandıracaklar, yada başkaları tarafından kandırılacaklardır. Reform ve islahat taraftarları, ne kadar barbar ve çürümüş görünürse görünsün, her köhne kurumun, şu veya bu hakim sınıfın güçleri tarafından desteklendiğini anlamadıkları sürece, eski rejimin taraftarlarınca aldatılacaklardır ve bu sınıfların direncini kırmak için tek yol vardır: Bizi çevreleyen toplumda, eskiyi silip süpürebilecek ve yeniyi kurabilecek — toplumsal konumları gereği bunu yapmaya zorunlu — güçleri bulmak, bunları eğitmek ve örgütlemek...

Sadece Marx'ın felsefî materyalizmi, proletaryaya, şimdiye dek bütün ezilen sınıfların süründüğü manevî kölelikten kurtulmak için takip edilecek yolu gösterdi. Sadece Marx'ın ekonomik teorisi, kapitalist rejimin bütünlüğü içinde proletaryanın gerçek konumunu açıkladı.

Bağımsız proleter örgütleri, Amerika'dan Japonya'ya, İsveç'ten Güney Afrika'ya kadar bütün dünyada çoğalıyorlar. Proletarya, sınıf mücadelesini yürütürken kendini yetiştiriyor ve eğitiyor. Burjuva toplumunun ön yargılarından kurtuluyor, gittikçe daha büyük bir birlik kazanıyor, başarılarını gerçek değerleriyle ölçmeyi öğreniyor, güçlerini çelikleştiriyor ve engellenmez bir şekilde büyüyor, güçleniyor.

SOSYALİST PRATİĞİN BAZI TEMEL KAVRAMLARI ÜZERİNE: VII

Ajitasyon - propaganda ve kitleler

Emekçi halk hareketi, dar grup ve zümrelerin eylemi değil, **KİTLELERİN EYLEMİDİR.** Ve kitlelerin öncüsü olma durumundaki işçi sınıfı partisi'nin düşünce ve davranışı da ancak öncü işçi sınıfı başta olmak üzere, geniş kitleler içinde yoğurularak gelişir güçlenir. Parti, toplumdaki önderlik fonksiyonunu ancak kitleleri yönlendirerek ve kitleleri «kendi öz tecrübeleriyle» inandırarak, kitlelerin güvenini sağlayarak yerine getirebilir. Türkiye sosyalist hareketinin tarihinde geçmişte varolan yanlışlardan çoğu, kitlelere inançsızlık şeklinde ortaya çıkmıştır. Genellikle kitleden kopuk eylemlere, kitleleri mücadeleye hazırlamadan ve bilfiil mücadeleye sokamadan yapılan sağ ve sol davranışlar kalıcı başarılara ulaşmayı önlemiştir.

İşçi sınıfı partisi kitleler içinde kalıcı, soluklu ve sabırlı siyasal çalışma yapmak zorundadır. Partinin siyasal çalışmaları hem kitleleri uyandırmak, bilinçlendirmek ve örgütlemek, hem de kitle hareketlerine öncülük etmek biçiminde somutlanır. Parti, kitlelerin kendiliğinden hareketlerini, bilinçli ve plânlı hareketlere dönüştürebilmek için, hem kitleleri bilinçlendirip örgütler, hem de kitle hareketlerine öncülük eder. Daha güçlü bilinç ve örgütlenme düzeyi, daha güçlü ve etkin (daha disiplinli, daha yaygın) kitle hareketlerini getirir, daha etkin kitle hareketleri ise, bilinçlenme ve örgütlenme imkânlarını geliştirir. Böylece kitleler içinde siyasi çalışmanın iki ana unsuru olan bilinçlendirme ve örgütleme ile, kitle hareketleri arasındaki diyalektik bağ, karşılıklı etki-tepki halinde nitel ve nicel olarak güçlenir, yani emekçi halk hareketi, hem örgüt-bilinç ve disiplin, kollektif aksiyon düzeyi bakımından nitel olarak gelişir, hem de bu nitel gelişme daha geniş kitleleri kucaklayarak hareketin yaygınlaşmasını, nicel olarak gelişmesini sonuçlar. (Böylece, hareketin kısa zaman kesitindeki bu nicel-nitel ilişkisi, tarihsel perspektifte, evrim aşamasındaki nicel birikimi yükseltir ve bu birikim, devrim adımı alan nitel sıçramayla sonuçlanır.)

Siyasi çalışmanın, bilinçlendirme ve örgütleme yanıyla kitle hareketlerine öncülük etme yanı arasındaki diyalektik bağı asla gözden kaçırmamak gerekir. İşte bu siyasi çalışmada *örgütlenme - Ajitasyon - Propaganda* üçlüsü, kitle çalışmasının can damarını meydana getirir.

Ajitasyon ve propaganda ile örgüt bağı arasındaki diyalektik ilişki geçen yazıda anlatılmıştı. Örgüt, yani Parti, örgütlenme çalışmalarını, ve genel siyasi çalışmasını ajitasyon ve propaganda olmadan yapamaz. Gene Parti tarafından yönelendirilmeyen bir ajitasyon ve propaganda hem yanlışları ve eksikleri içinde barındırır, hem de kalıcı sonuçlara ulaşamaz. Ajitasyon ve propaganda Parti tarafından yönlendirilirse, en az hatayı ve eksiği içinde barındıracağı gibi, yapılan ajitasyon ve propaganda örgütlenmenin nicel ve nitel bakımından güçlenmesine yardım eder.

Ajitasyon ve propaganda biçimleri

Ajitasyon ve propaganda, başlıca, söz ve yayın şeklinde yapılır. Fakat ajitasyon ve propaganda ile kitle hareketlerini ayrı ayrı göremeyiz. Örgüt tarafından yönlendirilen ajitasyon ve propaganda hem kitlelere seslenmek, kitlelerin en ileri, en fedakâr unsurlarını, liderlerini örgütlemek içindir; hem de kitleleri harekete getirme amacını taşır. Ve gene kitlelerin sınıf mücadelesi içindeki hareketleri de ajitasyon ve propaganda biçimleri arasındadır; veya ajitasyon ve propaganda imkânlarını genişleten eylemlerdir.

Örneğin bir miting, bir yürüyüş veya direniş, hem örgütü ajitasyonu sonucunda başlatılır, hem de yapılan böyle bir eylem bizatihi bir ajitasyon eylemidir. Veya kitlelerin ekonomik mücadelesinin bir parçası olan bir grev veya benzeri bir direniş hem daha önceden yapılan örgütlenme-ajitasyon ve propaganda çalışmasının ürünüdür, hem de böyle bir eylem, —kendiliğinden bile gelmiş olsa— öncü örgüte, yani Partiye, ciddi bir ajitasyon ve propaganda imkânı sağlar. Gene, bir *siyasi grev* hem Parti tarafından ajite edilerek başlatılır, hem de siyasi grev (belirli bir hedef için uygulanan siyasi grev), geniş bir ajitasyon ve propaganda aracı olur. Özellikle sözkonusu siyasi grev, istediği amaca ulaşırsa, ve hedeflediği siyasi hakkı elde ederse veya ele geçirmek istediği siyasi mevziyi ele geçirirse, yani istenilen başarıya ulaşırsa, sözkonusu eylem en geniş kitleler içinde, (sadece işçi yığınları değil, aynı zamanda diğer yandaş emekçi yığınlar içinde de) büyük yankılar uyandırır ve önemli bir ajitasyon görevini başarmış olur.

Ajitasyon ve propaganda biçimlerinin ve araçlarının başlıcaları, gazete, dergi kitap broşür, bildiri, afiş vb. şeklindeki basın araçları ile radyo, sinema, tiyatro ve benzeri sesleniş araçlarıdır. Ayrıca mitingler, yürüyüşler, ve çeşitli gösteriler kapalı salon toplantıları, çeşitli grev ve direnişler, siyasi grevler (siyasi genel grevler), dayanışma grevleri ve egemen sınıfların mahkemelerindeki tutum, ifade ve savunmalar ajitasyon ve propoganda için elverişli yöntem veya imkânlardır.

Ajitasyon ve propaganda kitle çalışmasının ayrılmaz bir parçasıdır. Kitleden kopuk ajitasyon ve ve propaganda veya soyut kalan sloganlar hedefine ulaşmaz.

Ajitasyon ve propaganda farkı

Ajitasyon ve propaganda, PARTİ'nin hem kitlelere seslenme, hem de kitleleri örgütleme ve kitleleri harekete geçirme aracıdır. Bu bakımdan ajitasyon ve propaganda, kitleleri uyandırma ve bilinçlendirmede ve kitlelerin hareketlenmesinde çok önemli yer tutar

Ajitasyon ile propagandayı biribirine karıştırmamak gerekir. Gerçekte ajitasyon ve propaganda biribirini tamamlar, ama aynı şeyler değildir. Ajitasyonsuz propaganda veya propagandasız ajitasyon ikili bir bütünlüğün tek yanlı kalması demektir. Örgütün bu konudaki asıl görevi bu ikili bütünlüğü gerçekleştirmektir.

Ajitasyon : Somut ve basit bir sosyal olayın veya olgunun ele alınıp tek bir fikrin basitçe işlenmesi, geniş yığınlara anlatılması, propaganda ise —aynı olaydan yola çıkılsa bile— bu olayın tüm nedenlerini, pek çok fikri birden nisbeten daha dar kesimlere açıklamak demektir.

«... diyelim ki, işsizlik meselesini ele alan bir propagandacının, buhranların kapitalist niteliğini, modern toplumda buhranların kaçınılmazlığının sebebini, bu toplumun sosyalist toplum biçime geçişinin gereğini vb. açıklaması gerektiği» dir. *«Kısacası, propagandac ‹birçok fikirleri› birden savunmalıdır, o kadar ki, bu fikirler biribiriyle bağlantılı olarak bir bütün (nisbeten) az sayıda kimseler tarafından anlaşılabilir olsun. Aynı konu üzerinde konuşan ajitatör ise, bir örnek göstererek konuyu ele alacaktır, dinleyicilerin kolayca anlayabileceği ve iyi bildiği bir gerçek üzerinde duracak: örneğin işsiz bir işçinin ailesinin açlıktan ölmesi, artan yoksullaşma vb. üzerinde duracak ve herkesin bildiği bu gerçekten yararlanarak 'yığınlara' tek bir fikri, örneğin servet artışıyla yoksulluğun artışı arasındaki çelişkinin saçmalığı fikrini iletme yolunda çaba sarfedecektir; ve bu çelişkinin daha tam bir açıklamasını propagandacıya bırakarak, bu göze batan haksızlığa karşı yığınlar arasında hoşnutsuzluk ve öfke yaratmağa çalışacaktır. İşte bu yüzdendir ki, propagandacı genellikle yazı yazarak görevini yerine getirir, ajitatör ise konuşarak. Propagandacının özelliklerinin ajitatörünkinden farklı olması gerekir.»* (Lenin, Ne Yapmalı)

Burada propagandanın yazıyla ajitasyonun ise sözle yapılacağının, *«genellikle»* diye konulduğunu unutmamak gerekir. Yoksa bildiriler, afişler, ajitasyon gazeteleri yoluyla ajitasyon yapılacağı gibi, çeşitli toplantılarda konferans ve açık oturumlarda, ajitasyonun yanısıra, meseleler bilimsel olarak derinliğine ele alınabilir ve konuşarak da propaganda yapılabilir.

Şu halde biribirini tamamlayan kitle çalışmalarından olan ajitasyon ve propagandadan, *ajitasyon* yığınları uyarmak, onların düzenden hoşnutsuzluklarını arttırmak, sömürü ve ileri unsurlarını bilinçlendirme yolunda daha derin ve etraflı mesaj göndermedir. Yukarıdaki örneği, günümüz Türkiye şartlarında şöyle somutlayabiliriz. Kitleler içinde ajitatör, *pahalılık ve işsizlik* meselesini ele aldığı zaman, veya bu konudaki afişleme, bildiri dağıtma yapıldığında, «pahalılığın hızlı yükselişini, bir kilo peynirin bir asgari ücret yövmiyesine karşılık düştüğünü, işçinin evine et girmez olduğunu, odun kömürün ateş pahasına bulunduğunu ve soğuktan dolayı, işçi ve diğer yoksul emekçi çocuklarının hastalanıp öldüklerini, yoksulluğun alıp yürüdüğünü, kaldı ki piyasada yağ, şeker, pirinç, gaz gibi en basit gıda maddelerinin bile bulunmadığı, işsizlik probleminin büyüdüğünü, açlığın arttığını, sömürücülerin ise bu sefalet ve gözyaşı üzerinde sefa çattıklarını; buna karşı kendi haklı çıkarları için mücadele eden işçilerin coplanıp kurşunlandığını, panzer tanklarıyla karşı karşıya bırakıldığını «vb... vb...» işler. Propaganda da ise, daha dar kesimlere, kitlelerin bilinçlenmekte olan en ileri unsurlarına, pahalılık ve işsizliğin bilimsel nedenini, kapitalizmin genel bunalımını, nisbi ve mutlak yoksullaşmayı, emperyalizmin niteliğini, etki ve açmazını Türkiyede emperyalizmin yanısıra varolan prekapatilizmin bu bunalımdaki payını vb.. anlatmak gerekecektir.

Ajitasyon ile propagandayı biribirine karıştırmak veya bu iki çalışmadan birisini ihmal etmek ajitasyon-propogandanın başarılamaması, hedefine varamaması, yetersiz kalması demektir... Örneğin gecekonduları yıkılıp, polis tarafından coplanan işçi ailelerine yığınlarına gittiğimiz zaman orada ki ajitasyon görevimizi unutup, kapitalizmin genel bunalımının bilimsel izahına kalkarsak yaptığımız çalışma hedefine varamamış olur.

Siyasi gerçekleri açıklama kampanyası

Parti çeşitli dönemlerde, ajitasyon ve propagandalarını genellikle kampanyalar biçiminde belirli odalarda yoğunlaştırır. Bu kampanyalar daha çok ajitasyon ve propaganda kampanyalarıdır. Çeşitli görüş ve eylemleri kitlelere maletmeye amaçlar. Kitleleri somut hedeflerde harekete geçirmeği öngörür.

Partinin yaptığı gerek yayın bildiri afiş, broşür, gerekse mitingler, yürüyüşler, toplantılar ve çeşitli direniş ve gösteriler bu kampanyanın parçalarıdır. Fakat kısa vadeli bu kampanyalar, gerçekte Pnrtinin *sürekli bir kampanyasının* parçalarıdır. Parti eyleminde ajitasyon ve propagandayı bütünleştiren çalışma, *siyasi gerçekleri açıklama* kampanyasıdır. Bu kampanya partinin sürekli ajitasyon ve propaganda eylemidir. Gerek kitleleri uyarmak gerekse onların en ileri unsurlarını bilinçlendirmek ve örgütlenme ile kitleleri harekete geçirmek, harekete geçen kitlelere daha geniş ajitasyon-propaganda yapabilmek için siyasi gerçekleri açıklama çalışmalarının sürekli olması gerekir.

Parti ancak bu sürekli çalışmasıyla, kendi parolaları ışığında ve tek tek olayları alarak veya meydana gelen olaylardan yola çıkarak ajitasyon yapar, hem de bu ajitasyonunu propaganda ile bütünleyerek güçlendirir, şimdiki düzenin temellerini ve bilimsel izahını yapar, o tek tek olayların hangi bütünün parçası olduğunu gösterir ve çözüm yolunu, kurtuluş yolunu izah eder.

Bu nedenle, teoride vurgulanan ve dünya devrimci pratiğinde yeralan siyasi gerçekleri açıklama kampanyası, sürekli bir eylemdir. Bu eylem örgütlenme, bilinçlendirme, kitleleri hareketlendirme çabalarının yazgeçilmez bir gereğidir. Parti, mücadelelerin çeşitli aşamalarında şiarlarını ve vurgulama noktalarını işçi sınıfının taktiklerine göre belirler. Ve tüm araçlarla, siyasi gerçekleri açıklama kampanyası hem genel hem de özel olayları açıklar, fakat bu çalışmalar proletaryanın taktiklerine aykırı düşmez.

Parti, ajitasyon ve propaganda çalışmasını merkezi olarak yönlendirir. Partinin merkezi yayın organlarındaki propaganda ve üzerinde durulan somut olaylar, gerçekte parti örgütlerine ve militanlarına ajitasyon ve propagandanın temel ipuçlarını vermiştir. Bunun dışına, parti örgütlerinin, kendi bölgelerinde kalan çalışmalarda, sözkonusu bölgedeki somut durumların ajitasyonunu yapmaları, sözkonusu işyerin de ve bölgede işçilere seslenme konusu olabilecek durumlardan yola çıkarak ajitasyonu geliştirmeleri gerekir. Fakat bu ajitasyon çalışmaları, merkezi ajitasyon ve propaganda çalışması bütünlüğü içinde olmalı ve ekonomik mücadele alanına asla hapsedilmemeli, mutlaka siyasi karakter taşımalı. *«Fabrikalara ait gerçeklerin açıklanması şimdiye kadar hep bildirilerle olmuştur ve bu böyle devam etmelidir. Ama biz gazetenin seviyesini yükseltmekle yükümlüyüz, fabrika bildirisinin seviyesine düşürmekle değil. Bir gazeteden beklenen şey 'ufak tefek' şeylerin açığa vurulması değildir; fabrika hayatına özgü temel nitelikteki kötülükleri, bütün işçilerin ve hareketin bütün liderlerinin ilgisini uyandırabilecek ve bilgilerini gerçekten zenginleştirebilecek, ufuklarını genişletebilecek ve yeni semtlerin ve yeni sanayi bölgelerindeki işçilerin uyanması için başlangıç noktası olabilecek nitelikte göze çarpan ilginç örneklerle açıklamaktır.»* (Ne yapmalı)

Böylece SİYASİ GERÇEKLERİ AÇIKLAMA çalışmaları, hem partinin merkezi yayın organları, hem partinin tüm örgütlerinin ajitasyon ve propogandaları hem de partinin çeşitli merkezi çalışmaları aracılığıyla yürütülür. Ancak bu şekilde işçi sınıfının siyasi-ekonomik ve ideolojik mücadele birlikteliği gerçekleşir. Propaganda olamadan ideolojik mücadeleden sözedilemez. Çünkü propaganda aynı zamanda hakim sınıfların riya ve demagojilerinin açığa çıkarılması, ajitasyon ise somut olaylarda kitlelerin uyarılıp, hareketlendirilmesidir. Ajitasyon ve propaganda çalışmasını işçi sınıfının üçlü mücadele bütünlüğü içinde ele almak şarttır. Ajitasyon ve propaganda çalışması, hem siyasi hedefleri, hem ekonomik hedefleri, hem de ideolojik çalışmayı esas alacak ve bu üçlü bütünlüğü mutlaka gerçekleştirecek yönde uygulanacaktır.

1975'e girerken

(Baştarafı 1. Sayfada)

1974 yılı, egemen sınıfların, emperyalizm ve yerli ortaklarının bunalımının derinleştiği, çıkmazının arttığı bir yıl oldu. Ve 1974 yılı, işçi sınıfımızın ve emekçi halkımızın faşizme, sömürüye, baskı ve tahakküme karşı hızla bilinçlendiği bir yıl oldu. Sömürücülerin git gide hırçınlaşmaları, saldırılarını cinayetlere vardırmaları, yeni formüller peşinde koşmaları, birbirlerini yer ken birden birbirleriyle sarmaş dolaş olmaları bundan. 1974 sona ererken önümüze sergilenen Türkiye tablosunun anahtarı burada.

1974 yılı, aynı zamanda, Türkiye'de sınıf ilişki ve çelişkilerinin, farklı çıkarların daha bir billurlaştığı yıl oldu. Bu billurlaşma, siyasal üst yapıda kendini, CHP içindeki çalkantıda, küçük burjuva eğilimlerinin daha çok CHP'de billurlaşmasında, işçi sınıfının bağımsız çizgisininse bağımsız siyasal örgütlenmesi ile kendini ortaya koymasında gösterdi. Gelişen olaylar içinde, CHP'nin sermaye kanadı partide ağır basmaya başladı ve parti yönetimi tekelci sermayeye yaslanarak, finans kapitalin alternatif partisi olma yolunda hızla ilerledi. Ancak, CHP içindeki küçük burjuva demokrat kanat, bu gelişmelere karşı koymaya, parti içinde ağırlık kazanmaya çalıştı. CHP içindeki çalkantı devam ediyor ve 1975'de bir zorunluluk halini alacak anti faşist mücadele ve anti faşist güçbirliği karşısında daha da derinleşeceğe, yolunu belirleyeceğe, yerini daha net seçeceğe benziyor. Yine 1975'de, işçi sınıfımızın bağımsız siyasal çizgisi ve örgütlenmesi, daha da güçlenecek somutlanacak...

Böyle bir ortamda, 1975 yılı, önce işçi sınıfı sosyalistlerine, sonra bütün yurtseverlere, ilericilere, devrimcilere, tüm anti-faşist, anti-emperyalist güçlere, tarihi sorumluluklar, acil görevler yüklüyor.

Egemen sınıfların böylesine bir bunalım içinde, çeşitli biçimlerde yeni faşizm uygulamaları düşledikleri şu sıralarda, anti-faşist güçbirliği gündemdedir. «Milliyetçi cephe» çığlıkları ortalığı kaplamışken; Halk Cephesi yolunda adımlar atılması, «ben kendi minderimden savaşırım» yanılgısını ve kaçaklığını aşarak, bütün demokratik güçlerin ve örgütlerin anti-faşist, anti emperyalist bir asgari temel üzerinde güçbirliği yapmaları, bir zorunluluktur. Bu güçbirliğinden, anti-faşist mücadele içinde yer alacak tüm sınıf ve tabakaların kendi örgütleriyle katılacakları gerçek HALK CEPHESİ'ne varılır; bu cephe en sağlam bir biçimde kurulabilir. Faşist cephe karşısında halk cephesi, yani devrim cephesi mutlaka oluşturulmalı, bunun ilk adımları mutlaka gün geçirmeden, ortak görevler üzerinde atılmalıdır.

Yine 1975 yılı, işçi sınıfı sosyalistlerine işçi sınıfının siyasal örgütlenmesini güçlendirmek, sosyalist kadroların toparlanmasını, sosyalist hareketin merkezileşmesini sağlamak görevini yüklemektedir.

1975 yılı, işçi sınıfının öncülüğünde anti-faşist demokratik güçbirliğinin kurulduğu ve sosyalist hareketin tek bir güçlü ses olarak yükseldiği, güçlenme, toparlanma yılı olmalıdır.

Milliyetçi cephe karşısında güçlü bir halk cephesi böyle oluşacak ve emekçi halk işçi sınıfı öncülüğünde demokratik iktidarına doğru böyle yol alacaktır.

Küba devrimi

(Baştarafı 3. Sayfada)

etkisiyle bu konudaki eksiklikleri gidermiş, proleterya ideolojisinin ve partisinin önemini kavramışlardır.

«Devrimin komünist bir devrim olup olmadığı sorusu bana sorulacak olursa, önce komünizmin ne olduğunu iyice belirttikten, ve herşeyi birbirine karıştıran emperyalizm ile sömürgeci kuvvetlerden gelen ithamları bir kenara ittikten sonra, bu devrimin marksizme dönüşmesi halinde -iyi dikkat edin, marksizme diyorum- bunun, devrimimizin de, kendine özgü metodlarla, Marksın gösterdiği yolu bulmuş olmasından ileri geldiğini söylerdim.» (Che Guevara, Siyasal Yazılar).

Değişik yorumlarla birlikte, bazılarınca tek devrim modeli olarak ele alınan Küba Devrimi, kapitalizmin eşitsiz gelişme kanununu gözetmeden yapılan tahlillerle birlikte açıklanınca, kimi devrimciler tarafından savunulan ve temelinde troçkist tezlere dayanan «kıtasal devrim» kavramlarını da doğurmuştur. Kapitalizmin genel buhranının yeterince kavranmayışına dayanan ve her durumda buhranın subjektif olarak derinleştirilebileceğini öneren bu görüş, her ülkenin farklı objektif gelişmesini inkâr eder. Özünde doğru ama yorumlanışında yanlış yerlere çekilebilecek «Her devrimcinin görevi devrim yapmaktır» sloganıyla her durumda devrimci krizin doğurularak devrimin başarılabileceğini iddia eden bu tez büyük ölçüde etkisini kaybetmiş, işçi sınıfının yaratıcı ideolojisi tarafından mahkûm edilmiştir.

Bugün örgütlü Küba halkının ve işçi sınıfının güçlü çabaları sosyalist dünyanın ve yoksul halkların desteğiyle sosyalist kuruluşu gerçekleştirmekte olan Küba'da devrim canlılığı ile korunmaktadır. İşçi sınıfı sosyalistlerinin bu devrimden çıkaracakları dersler ve zengin deneyler vardır. Muzaffer Kübalı devrimciler ile Küba işçi sınıfının mücadelesi arasındaki güçlü diyalektik bağları doğru tespit etmek ve devrimin oluş sürecini bir bütün içinde görebilmek temel bakış açımız olmalıdır.

---

9 kuruluş

(Baştarafı 1. Sayfada)

şısında, «Milliyetçi Cephe» çığlıklarının atıldığı, Özel sektöre -Halkın çağdışı yoksulluğu ortada dururken- 2 Milyar ek kredi olanaklarının sağlandığı, Kurumların özel güvenlik kuvvetleri beslemesinin yasalaştırılmak istendiği ve nihayet halkın tanımadığı bir hükümetin çalışanlara hükmettiği günümüzde, satılmış Kaatiller yurtsever gençliğimizin taze kanına kastetmişlerdir.

Biz, «Milliyetçi Cephe» yuvalanmasının Faşizmin yeni adımı, Milliyetçi Hareket Partisinin de Faşizmin yedek sivil gücü olduğunu biliyor, Halkımızın Emperyalizme ve Faşizme karşı mücadelesinde bütün Demokratik Güçleri aktif bir beraberliğe çağırıyoruz.

Kahpece öldürülen öğrenci Sezai Küçükmaltepe, İşçi Hüseyin Öner ve Şahin Aydın'ın kanlı kaatillerinin bulunmaması ve kiralık kaatil yuvaları Ülkü Ocakları'nın kapatılmaması halinde, başta Devlet Başkanı olmak üzere bütün günümüz yönetici kadrolarının Tarihin önünde sorumlu olacaklarını Halkımıza bildiririz.

Elektrik Mühendisleri Odası İzmir şubesi, İnşaat Mühendisleri Odası İzmir şubesi, Makina Mühendisleri Odası İzmir şubesi, Mimarlar Odası İzmir şubesi, Kimya Mühendisleri Odası İzmir şubesi, Ziraat Mühendisleri Odası İzmir şubesi, Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası İzmir Temsilciliği, Türkiye Yapı Teknisyenleri Derneği, Tüm Teknik Elemanlar Derneği İzmir şubesi.

Küba halkı devriminin 16. yılını kutluyor

(Baştarafı 3. Sayfada)

kapatıldığı için bağımlılık daha da artıyor ve borçların ödenmesi için konulan vergiler de yoksul halkın sırtına biniyordu.

Bu arada halkta diktaya karşı büyük bir kin ve nefret uyanmış, bütün halk kesimleri içinde faşist teröre karşı örgütlenmeler başlamıştı. Mücadelesini illegal olarak yürüten Halkçı Sosyalist Parti ise emekçi sınıflar içinde kökleşmiş mücadele'nin öncüsü haline gelmişti. ABD emperyalizmine, Kübalı toprak sahiplerine ve kapitalistlere karşı Küba halklarının bağımsızlığını savunarak, her türlü mücadeleyi öneren partinin bu doğru çizgisi toplumun diğer kesimlerini de etkilemişti. Burjuvazinin radikal ve ilerici unsurları da Batista diktatörlüğüne karşı örgütlenmeye başladı. Dağınık olan bu örgütlerin arasından en önemlisi Fidel astro'nun başında bulunduğu gruptu. Bu grup bazı noktalarda Halkçı Sosyalist Partisi'ne yaklaşıyordu. Temel amaçları parti gibi emperyalizme karşı halkla birlikte silahlı savaşı örgütlemekti.

Fidel Castro 1927 yılında Oriente'de dünyaya geldi. Şeker kamışı tarlalarına sahip zengin bir göçmen ailesinin oğludur. Bir Cizvit lisesinde okuduktan sonra Havana' da hukuk öğrenimi yaptı. Daha öğrenciyken, düzene karşı çıkmaya başlayan Fidel, bu arada Saint Dominique adasında diktatör Trujilloya karşı girişilmiş olan suikast hareketine de katılmıştı, Batista rejimine karşı mücadelenin gereğine inanan Castro 2 Temmuz 1953 te 125 arkadaşıyla birlikte Santiago'daki Moncada kışlasına hücum etti. Şehir içinde üç koldan saldıran kuvvetler Moncada kışlasından elde edecekleri silahları halka dağıtacaklardı. Ancak kışladaki askerlerin mukavemetiyle karşılaşan devrimciler başarı kazanamadı. Şehri saran askerler birçok devrimciyi esir alıp, hemen orada kurşuna dizdiler. Fidel Castro ve kardeşi Raul Castro kaçıp, dağlara sığındılarsa da birkaç hafta sonra yakalandılar.

Gizli olarak yapılan mahkemede Castro, üç saat süren ve «Tarih beni beraat ettirecektir» sözleriyle son bulan tarihi savunmasını yaptı. İki buçuk yıl sonra afla hapisten çıkan Fidel Meksika' ya gitti. Burada örgütlenip yeniden mücadeleye atılmak istiyordu. O sırada Meksika'da olan ve İspanya iç savaşında faşistlere karşı cumhuriyetçi orduda görev almış, gerilla uzmanı Alberto Bayo ile tanışan Castro, 80 kadar Kübalıyı eğitmek üzere Bayo'nun emrine verdi.

Altı ay sonra, 25 Kasım 1956 günü Granma yatı Fidel ve arkadaşlarını Küba'ya götürmek üzere yola çıktı. Fakat fırtınaya tutulan ve Küba sahillerinde karaya oturan Granma'da silah ve cephanelerin bir kısmını bırakmak zorunda kalan devrimciler, karaya çıktıklarında Batista kuvvetlerinin hava saldırısına uğradı. Grup dağılmış, herbiri ayrı bir yöne gitmişti. Bu arada askerlerin takibine maruz kalan devrimcilerden çoğu da öldürülmüştü. Hayatta kalanlar buluşma yeri olan Sierra Maestra'da biraraya geldiklerinde 12 kişiydiler. Bunların arasında Fidel'in kardeşi Raúl ve Ernesto Che Guevara da vardı.

Fidel ve arkadaşları dağda gerilla savaşını örgütlemeye ve köylüleri devrime kazanmaya başladı. Yıllarca kanlı diktalar altında büyük toprak sahiplerinin zulmüne karşı ayaklanmış yoksul Küba köylüsü kolaylıkla harekete katıldı. Radyo yayınıyla da halkı direnmeye çağıran savaşçılar 12 Mart 1958 de genel grev hareketinin gerekli olduğunu ilân ettiler. Ancak 9 Nisan da yapılan genel grev başarılı olamadı. Bunun üzerine Batista kuvvetleri en yeni silahlarıyla donatılmış askerleriyle devrimcileri kuşatma hareketine girişti. Ancak gerilla savaşıyla yıpratılan faşistler yenilgiye uğradı.

20 Temmuz 1958'de Batista rejimine karşı bütün politik örgütler birleşik cephe kurmak üzere biraraya gelerek bir anlaşma imzaladılar. Halkçı Sosyalist Partisi de buna gayri resmi olarak katıldı. 1958 yılının sonunda hareket genel hücum halini aldı. Che Guevara, Fidel Castro ve Camilo Cienfuegos kumandasında harekete geçen devrimciler her yerde bozguna uğrayan Batista kuvvetlerini geriletti. Bu arada şehirlerde partinin ve diğer işçi örgütlerinin öncülük ettiği gösteriler ve grevler diktayı sarsıyordu. Fidel ise hükümetin ateşkes teklifini kabul etmemiş, Santiago şehrindeki Moncada kalesini ele geçirmişti. Artık her yerde tam bir zafer kazanılmıştı. Devrim başarıya ulaşmış ve Küba bağımsızlığını elde etmişti.

Yeni kurulan devrimci hükümet önce kilit noktalarındaki karşı devrimci unsurları temizledi ve köylüye toprak dağıttı. Buna karşı gelen gericilerin hareketleri önlendi. Bu arada ABD-Küba ilişkileri gerginleşiyordu. Buna karşılık Sovyetler Birliği ile yeni ticari ilişkilere girildi.

Amerikan petrol şirketlerine el koyan devrimci iktidar, ABD'nin büyük tepkilerine karşılık Küba halkını yanına almış ve Fidel Castro «Havana Bildirisi»yle emperyalizme karşı savaş açmıştı.

Devrimci iktidar için güç günler başlamıştı. Devrimi yerleştirmek, proletaryanın bu süreç içindeki rolünü ve öncülüğünü korumak gerekiyordu. Yıllarca süregelen mücadelede yetişmiş bilinçli ve örgütlü proletaryanın sınıfsal yetenekleri birçok alanlarda devrimin kolayca güç kazanmasını saladı. Bu arada ABD bankalarına el konmuş, devrime karşı koyan bazı kurumlar saf dışı edilmişti. Fidel Castro'nun Birleşmiş Milletler'deki konuşması bütün gerici güçleri Küba'ya karşı bir araya getirdi. 14 Ekim 1960 tarihinde ise büyük topraklar, büyük sanayi kurumları, yabancı şirketler ve bankalar millileştirildi.

1961 Nisan'ında ise Amerikan emperyalistleri tarafından yetiştirilmiş 1500 kadar Kübalı karşı-devrimci Florda'dan kalkarak Domuzlar körfezinde karaya çıktı. Cumhurbaşkanı «barışsever» J. Kennedy'nin de onayıyla ve CIA tarafından tertiplenen bu çıkartma, Fidel'in yönettiği Küba halkının savaşçıları tarafından püskürtüldü. 300 karşı devrimci öldürüldü, 1200 kişi de esir alındı.

Bu kesin zaferden sonra Küba'da karşı-devrim tamamen ezildi. Bugün ise Küba halkı bütün güçlükleri yenerek, sosyalizm yolunda emin adımlarla yürümekte, zengin deneyleriyle dünya halklarına ışık tutmaktadır.

Faşizme karşı

(Baştarafı 1. Sayfada)

Öte yandan, Hürcam-İş Sendikası Paşabahçe şubesi, Barder-İş Sendikası Beykoz, Merkez Şubesi ve Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Beykoz İlçesi, açlık grevindeki siyasi tutuklulara çektikleri ortak telgrafta direnişi desteklediklerini bildirdiler.

Telgraf metni şöyle:

«Kardeşler, ülkemizde işçi sınıfımız başta olmak üzere emekçi halkımızın, yurtsever aydınlarımızın, yiğit gençliğimizin Bağımsızlık, Demokrasi, Sosyalizm kavgasının büyümesi karşısında çıkarları bozulan Emperyalistler ve yerli ortakları açık Faşizm özlemleri doğrultusunda, kendi faşist köpekleri ile saldırganlaşmakta, işçileri, gençleri katletmektedirler.

Faşist terör neticesi zindanlara tıkılan sizlerin faşist baskılara karşı kararlı direnişinizi destekleriz

Devrimci selâmlarımızla.

Zafer Emekçi halkın olacaktır,

kitle

1974'te işçi sınıfımız ekonomik - demokratik mücadelesinde yeni mevziler kazandı

GISLAVED'DE DEVRIMCI MÜCADELE BIR GELENEKTIR
900 Gıslaved işçisi tek bir ağız tek bir yürek oldu.

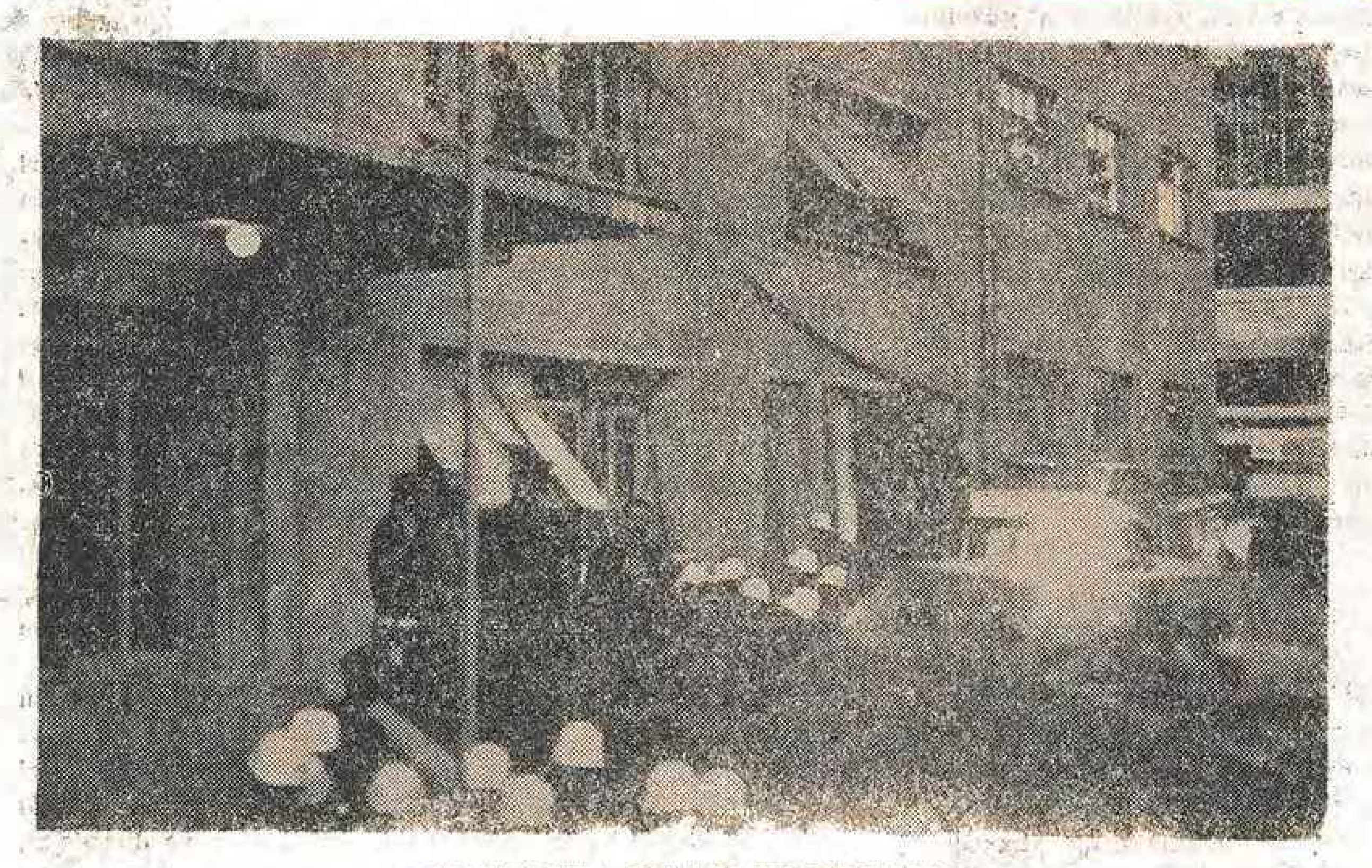

PANZERLER ONLARI YILDIRAMADI
Ülker işçileri, referandum mücadelesinin en yiğit adımlarını attılar.

Demokratik haklarımızı söke söke alıyoruz...

BU İŞ YERİNDE GREV VAR

ISDEMIR DIRENIŞI SARI SENDIKALARIN IPLIĞINI PAZARA ÇIKARDI
Onbeş bin İsdemir işçisi haykırdı : Kendimiz seçeceğiz kendi sendikamızı.

1974'ü geride bıraktık. Yeni bir yıla girerken, geçmiş yılın genel bilançosu, işçi sınıfımızın sendika seçme özgürlüğü için verdiği mücadelenin, 1974'e damgasını vurduğunu gösteriyor.

Hiç kuşkusuz işçi sınıfımızın mücadelesi yeni bir yükselme dönemini yaşıyor. Üç yıllık açık faşizm dönemini izleyen günlerde bir yandan kendiliğinden hareketler ardarda patlak verirken, bir yandan da işçi sınıfımızın en bilinçli kesimleri, çeşitli direnişlerle kangren olmaya yüz tutmuş bir yaraya parmak bastılar. Yıllardır bütün iktidarlarca hasıraltı edilen sendika seçme özgürlüğü konusunda işçi sınıfımız bütün bir yıl boyunca olağanüstü bir kararlılıkla dayattı. İsdemir'de 15.16 Haziran günleri başlayan direnişte, işçiler «kendimiz seçeceğiz kendi sendikamızı. Patron sendikalarına son vereceğiz» diye haykırıyorlardı. Güneyden yükselen bu yiğit ses, onca teröre, baskıya, kıyıma, zulme rağmen daha da güçlenerek sürdü, yankılandı. Ardından Ülker işçileri, İnsa işçileri, Epengle işçileri bunu haykırdılar. Burjuvazi geriledi. Düne kadar «referandum»un sözünü bile etmekten kaçanlar, referandum'u bir hak olarak tanımak zorunda kaldılar. Türk İş, Meclis'e teklif etmeye hazırlandığı 20 kanun tasarısı arasına «referandum'u» da aldı. Oysa aynı Türk İş daha düne kadar referandumun kanunlaşmasını önlemek için kirli pazarlıklar yapmış, bizans entrikalarını hayasızca sürdürmüştü. İşçi sınıfımızın dayatması, İş Kanununun, Sendikalar Kanununun çeşitli hükümlerine de işlerlik kazandırdı. Çukurova'da, İş mahkemesi sonradan caymasına rağmen on binlerce tekstil işçisini ilgilendiren yetki uyuşmazlığının «referandum» ile çözümlenmesini kabul etti. Çağdaş Metal İş ile Türk İş arasında MKEisyerlerinde süren uyuşmazlık «referandum» ile çözüme bağlandı. Özetleyerek söyleyelim, hakim sınıfların hak olarak tanımamakta direndikleri referandum, kanunlaşmadan, fiili bir gerçeklik kazandı ve en önemlisi en büyük fabrikalardan, en küçük atelyelerin tezgâh diplerine kadar işçiler tarafından benimsendi, bilinçle kavrandı.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin *«doğru bir zamanlama»* ile başlattığı «referandum kampanyası» hakim sınıfların hunhar saldırılarına, ekonomik ve demokratik örgütlerden bazılarının bağışlanmaz kayıtsızlığına rağmen işte bu «fiili durum» içinde başladı. Afişlerle donatılan büyük kentlerde, sanayi bölgelerinde çeşitli toplantılar düzenlendi.

TSİP'nin kampanya için hazırladığı afişlerden biri bu mücadeleyi en kestirmeden özetliyordu: Referandum hakkını söze söke alacağız! Gerçekten de, bu gün referandum hakkı artık karşı konulmaz bir gerçeklik kazandıysa, bu ne hakim sınıfların bir lütfu, ne sosyal demokrat CHP'nin bir taahhüdünü yerine getirmesi, ne de salt sendikal bir mücadelenin başarısıdır. Gerçek, işçi sınıfı içinde billurlaşmış ve kimi zaman kendiliğinden hareketler halinde dışarıya yansımış bir «iht iyaç'ın» işçi sınıfının siyasi örgütü tarafından yönlendirilmesi, doğru taktiklerle zenginleşmiş bir eylemin örgütlenmesidir. Bu bakımdan referandum mücadelesinin ulaştığı başarı, yalnızca bir demokratik hakkın «fiilen» tanınmasından ibaret değildir. Referandum mücadelesi, işçi sınıfının her türlü mücadele ve eyleminin, onun siyasi örgütü tarafından yönetilmesi, yönlendirilmesi gereği ve kuralını kanıtlamıştır. 1975 Yılı içinde iktidara hangi siyasi güç gelirse gelsin, Referandum'u kanunlaştıracaktır. Bunun anlamı, 1974 yılı içinde işçi sınıfımızın sendika seçme özgürlüğü adına verdiği mücadeledeki başarısının, «resmen tescili» olacaktır. Yoksa, öğünerek belirtmeliyiz ki referandum mücadelesi fiilen kazanılmıştır. Ve bunun öğüncü Türkiye Sosyalist İşçi Partisinin, onyıllardır bu uğurda kahırlı bir mücadele veren işçi sınıfı militanlarının ve bu hakka gereğince sahip çıkan tüm işçi sınıfımızındır.

1974'DE DİSK

● DİSK güçlenirken Türk-İş adım geriledi

1974'ün işçi hareketlerinin genel bir değerlendirmesini yaparken bir ikinci sevindirici olgu ile karşılaşıyoruz. 1974'ün ilk aylarından itibaren, işçi sınıfımızın en bilinçli, en militan unsurlarını bağrında toplayan ve ekonomik örgüt olarak geniş işçi kitlelerinin «umudu» olma niteliğini koruyan DİSK güçlenmiş, Türk-İş ise adım adım gerilemiştir,

1974'e 13 Sendika ile giren DİSK, yıl içinde bir çok sendikanın katılma isteğiyle karşılaşmıştır. Kimi Türk İş saflarından kopup gelen, kimi Türk İş Sendikalarına haklı bir tepki olarak kurulan, kimi de yıllardır bağımsız olarak çaba gösteren bu örgütler, yöneticilerinin tercihleriyle değil, tabanlarının dayatması ve direnmesi ile DİSK'e katılma kararı almışlardır. Has İş, Özgür Haber İş, Tek-Sen, Devrimci Toprak İşçileri, Bay-Sen İş, Sosyal İş Sendikaları DİSK'e resmen katıldılar. Petkim, Petro Kimya İş, Tekstil Sendikaları ise gerekli temasları tamamladılar. Bu sendikaların önümüzdeki aylarda (hatta haftalarda) toplanacak olan Genel Kurullarında resmi katılma kararı alınacaktır.

DİSK'teki bu sevindirici gelişime karşılık, Türk İş içindeki kanatlar arasındaki çelişkileri, keskinleştiği, kimi yerlerde koptuğu görüldü. Özellikle sosyal demokrat sendikaları Tunç - Şide - Özdemir - oğlu kliği arasında ipler tamamen kopmuşa benziyor. Bunda Türk İş'deki gerici kliğin, tekelci mihrakların açık güdüm ve denetimine girmesi kadar sosyal demokrat sendikaların tabanlarındaki gelişmelerde etken oldu. Görünüşte sosyal demokrat Sendikaların yönetici kadroları, tabandaki şiddetli uyanışın baskısıyla, bu göstermelik politikalarını sürdüremez duruma düştüler. Bu, onları tercihlerini daha netleştirmeye, bu tercihlerini, hayata geçirmeğe zorladı. Bunun en güzel örneklerinden biri, sıralan politik endişelerle başlatılan Ankara, Istanbul, İzmir Belediye İşçileri grevlerinin kısa zamanda, yönetim kadrolarının çizdiği sınırları aşıp örnek birer ekonomik direniş haline dönüşmesi oldu,

● Devrimci kadrolar sendika yönetimlerini ele geçiriyor

Bir yılın toplu değerlendirilmesinde gözden kaçırılmaması gereken bir üçüncü nokta da sendika yönetimlerinin gitgide artan bir hızla devrimci kadroların eline geçmesi, devrimci kadroların sendika yönetimlerinde ağırlık kazanmaları, yönetimlerdeki karşı devrimci unsurların tasfiyesidir.

Bu gelişim 25 yıldan beri Türkiye Sendikacılık Hareketine damgasını vuran ve genellikle 1947 kuşağı olarak adlandırılan bir sendikacı kuşağının da sonunun geldiğini haber vermektedir. Amerikan tipi bir sendikacılık anlayışıyla önünde işçi sınıfımızın politik bilince kavuşmasını önlemek misyonunu üstlenen, işçi sınıfı hareketini ekonomizmin ve sendikalizmin kısır sınırları içine hapsetmeyi görev edinen bu kuşak, sendika yönetimlerinden uzaklaştırılmakta, olmadı etkinliklerini kaybetmektedirler. Daha önceki yıllarda bu unsurlar çoğu zaman kendiliklerinden - meselâ emekli olarak - sendikalardan uzaklaşırlarken, geçtiğimiz yıl içinde tabandan kopup gelen devrimci dalganın itisiyle safdışı edilmeye başladılar. Bu yalnız karşı devrimci unsurların tasfiyesi açısından değil, sendika yönetimlerine gelen yeni kuşakların eğilimlerinden dolayı da önemlidir. Ekonomik mücadele ile siyasi mücadelenin kopmaz bütünlüğünü bir türlü kavrayamayan, hatta misyonları gereği özellikle kavramayan bir kuşağın yerine gelen bu genç ve devrimci kadrolar, işçi sınıfımızın sınıf bilincine kavuşmasında, örgütlenmesinde ve kendi öz partisinin saflarında toplanmasında en birinci etken olmaktadırlar.

● Yılın önemli işçi olayları

1974 içinde irili ufaklı yüzlerce grev, direniş işçi sınıfı mücadelesine hareket kazandırdı, yeni deneylere, bilgilere, görgülere ebelik etti. Ancak bir ayıklama yapılırsa Epengle, İnsa, Ülker direnişleri, Gıslaved grevi, Aliağa ve İpraş rafinerilerindeki grev uygulamalarının ertelenmesi, üç büyük şehirdeki belediye işçilerinin grevleri, İsdemir direnişi, PTT grevleri, Çukurova'da onbinlerce tekstil işçisinin sendikal uyuşmazlığı 1947'ün en önemli işçi olayları olarak dikkati çekti.

● İnsa, Ülker ve Epengle işçilerinin direnişleri «referandum mücadelesi»nin en etkin propagandasını sağladılar. Ülker işçilerinin çaktığı kıvılcım yılların birikimini harekete getirirken, İnsa ve Epengle işçilerinin kendi sendikalarını kendilerinin seçmeleri konusundaki kararlılıkları burjuvazinin referandum hakkına karşı gösterdiği direncin son kırıntılarını da silip attı.

● Gıslaved Fabrikasının 900 işçisinin başlattığı ve halen devam etmekte olan grev ise işçi sınıfımızın sendika seçme özgürlüğüne sahip çıkışının bir başka kanıtı oldu. Çeşitli yasal oyunlarla Kauçuk İş Sendikasına üye olmak zorunda bırakılan Gıslaved işçileri, öz sendikaları Lastik İş'in işkolu düzeyinde sözleşme yetkisini alarak başlattığı greve, örnek bir disiplin ve kararlılıkla katıldılar. Aylardır karakışa, kızgın güneşe rağmen disiplinle süren Gıslaved grevi referandum mücadelemizin bayrağının dalgalandığı bir başka kaledir,

● Ankara, İzmir ve İstanbul'da belediye işçilerinin aldıkları grev kararı ve Ankara ve İzmir'deki uygulamaları ise bir yandan CHP'nin cıvık bir popülizme dayanan işçi politikasının ipliğinin pazara çıkmasına yardımcı olurken, bir yandan da sosyal demokrat sendikacıların bile, tabanın ne kadar gerisinde kaldıklarını belgeledi.

— Bu saydıklarımız elbetteki 1974'ün belli başlı işçi olaylarıdır. Ancak 1974'ün en önemli işçi hareketi hiç kuşkusuz gerek nicel bakımdan, gerekse hedefleriyle *'İsdemir direnişi»*dir. İskenderun Demir Çelik inşaatında çalışan 15 bin işçinin, inşaat sektöründe tekel kurmuş müteahhit - patronlara karşı giriştikleri direniş ve direnişi izleyen günlerde İskenderun - Payas yöresinde estirilen azgın terör dalgası, tüm işçi sınıfımız saflarında yankılandı. Değeri tartışılmaz dersler sağladı. Bu derslerin en önemlisi ise kuşkusuz, siyasi örgütün denetiminden yoksun bir direnişin ne kadar yiğit olursa olsun sonuçsuz kalacağının bir kere daha kanıtlanmasıdır.

Faşizme karşı güçbirliği

(Baştarafı 1. Sayfada)

Başkanı Burhan Şahin'e verdi.

Burhan Şahin, faşizmin ve faşist baskıların, daha çok işçi sınıfı ve emekçi halk üzerine yoğunlaştırıldığını, ancak faşist güçlerin ve sözcülerinin, tüm olayları, öğrenciler arasında bir sağ-sol çatışması olarak gösterme oyunları içinde bulunduklarını söyledi. Özellikle faşizm ve işçi sınıfı ilişkisi üzerinde duran Şahin, faşizmle mücadelede ve anti faşist güçbirliğinde, sendikalara düşen görevden de söz etti.

Daha sonra söz alan ve gençlik meselelerine değinen Baykal Gürsoy, konuşmasına faşizmin bir tanımını yaparak başladı. Emperyalizm çağında faşizm tehlikesinin arttığını, özel olarak da emperyalizmin sömürü ağı içindeki ülkelerde yoğunlaştığını bildiren Baykal Gürsoy, her burjuva demokrasinin özünde faşizm olduğunu ancak yine de sermayenin en kanlı ve açık diktası demek olan faşizmle burjuva demokrasisi arasındaki farkı görmenin devrimci mücadele açısından önemini belirtti. Öğrenci gençliğin, anti-faşist mücadeledeki yeri üzerinde duran Gürsoy, öğrenci gençliğin mücadelesinin Üniversite ve Okul duvarları arasına hapsedilerek işçi sınıfı ve emekçi kitlelerin mücadelesinden tecrit edilmesinin, faşist mihrakların oyunu olduğunu söyledi. Öğrenci gençliğin devrimci ve anti faşist mücadelesinin ancak işçi sınıfı ve onun Partisi öncülüğünde verilebileceğini, bunun dışında dağınık, bölük pörçük ve yanılgılarla dolu olacağını söyleyen konuşmacı, konuşmasını, işçi sınıfı öncülüğünde anti faşist güçbirliği önerisiyle bitirdi.

Daha sonra konuşan Oya Baydar, sık sık anti faşist ve anti emperyalist sloganlarla kesilen konuşmasında, faşizmin bir genel tanımlamasını ve anti faşist mücadelede işçi sınıfı öncülüğünün vurgulamasını yaptıktan sonra, tüm demokratik güçlerin anti-faşist güçbirliğini oluşturmaktaki tarihi sorumlulukları üzerinde özellikle durdu. Sermayenin en kanlı diktasına, sömürücüler ortaklığına, yerli ve yabancı sömürücülerin tahakkümüne karşı tek bir yumruk gibi çıkabilmenin, ancak yurtsever, demokratik, ilerici, devrimci güçlerin, faşizme karşı ortak mücadele görevleri müştereğinde buluşmaları ile mümkün olacağını; bu güçbirliğini oluşturmanın acil görev olduğunu; bundan kaçınmanın ise, eninde sonunda faşizme ortam hazırlamaya yardımcı olmak demek olduğunu vurgulayan Baydar, devrimcilerin acil görevini, faşizme karşı güçbirliği ve giderek anti-faşist cephe olarak belirledi.

Son olarak konuşması büyük bir coşkunluğa ve heyecana yol açan Ankara İl sekreteri Veli Gürcan, anti-faşist mücadelede Partinin görevlerini ve önemini anlattı. Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin işçi sınıfı bilimi yolunda, dünya emekçi hareketi çizgisi üzerinden yürüdüğünü belirten Gürcan, partinin anti faşist güçbirliğinde tarihi görevini yüklendiğini, anti faşist mücadelenin işçi sınıfı ve onun partisi öncülüğünde verileceğini vurguladı.

TSİP'in anti faşist kampanyasının bir bölümü olan İstanbul'un afişlenmesi eylemi de geçtiğimiz hafta tamamlandı. «Faşizm Patronların Kanlı Dektasıdır» ve Faşizmi Halkımız Ezecektir» afişleri, İstanbul'un çeşitli semtlerine asıldı. Bu arada, afişleme eylemine katılan TSİP'li üyeler karakollara, emniyete götürüldüler ve çeşitli faşist baskılara hedef oldular.

TSİP'in anti-faşist kampanyasının önümüzdeki günlerde de süreceği parti yetkilileri tarafından bildirildi,

Cephemiz halk cephesidir

(Baştarafı 1. Sayfada)

Kendi aralarında sömürüden pay alma kavgasında birbirlerini yiyen sermaye partilerinin; halka, emekçi kitlelerin uyanışına ve demokrasi mücadelesine karşı nasıl domuz topu oluverdikleri bir kere daha görülmüştür. «Milliyetçi cephe» adını verdikleri bu cephe, hiç bir şüpheye ve tartışmaya yer bırakmayacak şekilde, halk düşmanı faşist sömürü cephesidir. Amaç, işçi sınıfı ve emekçi kitleler üzerindeki sömürüyü yoğunlaştırmak ve onların sömürüye, sömürücülere karşı mücadelesini, örgütlenmesini, faşist baskı ve tahakküm metodlarıyla engellemektir. Yani düpedüz faşizmi tezgâhlamaktır.

Milliyetçi cephe karşısında, işçi sınıfının, emekçi kitlelerin, yurtsever, ilerici aydınların, yiğit gençliğin cephesi ise DEVRİMCİ HALK CEPHESİ'dir. Sömürüye, emperyalizme ve yerli ortaklarına, baskı ve tahakküm güçlerine, halk ve demokrasi düşmanlarına karşı; işçi sınıfı öncülüğündeki HALK CEPHESİ, her gün adım adım oluşmakta ve güçlenmektedir.

Faşist saldırganların cinayetlerini artırmaları bundandır; sömürücülerin korkuları bundandır; «milliyetçi cephe,» «sağ cephe» çığlıkları bundandır.

Ama korkunun ecele faydası yoktur. Bu savaş aski bir savaştır. Bu cepheler zaten vardır. Milliyetçi cephe adı altındaki halk düşmanı sömürü cephesi karşısında, HALK CEPHESİ hergün biraz daha güçlenmekte, biraz daha oluşmaktadır.

CEPHEMİZ, İŞÇİ SINIFI ÖNCÜLÜĞÜNDEKİ DEVRİMCİ HALK CEPHESİDİR.

Faşist katiller

(Baştarafı 1. Sayfada)

da, ve bütün dünyada faşizme, sermayenin baskı ve tahakkümüne, sömürüye, o sömürünün ortakları sarı sendikacılara karşı mücadele ederken, sermayenin kanlı katilleri tarafından öldürülen işçi sınıfı şehitlerine bir yenisi daha eklendi.

İşçi Hüseyin Örek'in alçakça öldürülmesi, işçi sınıfı ve halk düşmanlarına karşı mücadele azmimizi biraz daha biledi.

Şerif Aygül

(Baştarafı 1. Sayfada)

ne ateş açtı. Şerif Aygül vuruldu, pek çok işçi yaralandı. Validen Emniyet Müdürüne kadar, olaylardan sonra, tüm yetkililer işçileri suçladılar ve her zaman olduğu gibi sermayenin kiralık katillerini yakalanamadı.

Ölümünün beşinci yıldönümünde, işçi sınıfının şehitlerinden Şerif Aygül'ün ve onun devrimci mücadelesinin anısı önünde, saygıyla ve o mücadeleyi sürdürme azmiyle eğiliyoruz,

kitle

Sahibi : Mehmet Yücel / Sorumlu Müdür : Orhan Doğançay/ Yönetim yeri : Çemberlitaş, Piyerloti Caddesi 37/c İstanbul/ İzmir Bürosu : 355. Sokak 55.401/ Konya Bürosu : İdmanyurdu Sitesi, Kat: 3, No: 90/ Eskişehir Bürosu : Köprübaşı Tekiz Sokak 2.8/ Adıyaman Bürosu : Gölbaşı Caddesi No: 121/ Urfa Bürosu : Azat Kitabevi, Hükümet konağı arkası Konak pasajı URFA / Ceylanpınar Bürosu : Posta Kutusu : 9, Ceylanpınar / Gölcük Bürosu : Yeni Mahalle, 27 Mayıs Caddesi, Kerimağa Blok Apartmanları 20-E / Soma Bürosu: Kurtuluş mahallesi Atatürk caddesi No: 90 Soma İZMİR / Diyarbakır Bürosu : Gazi cad. Suakar pasajı No: 27/2 Mersin Bürosu :Kuvayı Milliye cad. Yoğurt pazarı çevresi No: 9/A, Hacılarköyü Bürosu : TÖB-DER bitişiği Hacılar-Haruniye, Kızıltepe Bürosu : Alman Pasajı No: 46 Kızıltepe - MARDİN, İslâhiye Bürosu : Aydınlık mah. Cevcili cad. 1/B, Abone şartları : yıllık, 50, altı aylık 30 lira. Dış ülkeler için iki katı / Dağıtım : Hür Dağıtım / Dizgi . Murat Matbaacılık Koll. Şti. / Baskı : Özgür Gazetecilik ve Matbaacılık İşletmesi/Son baskı tarihi : 30 Aralık 1974